

ORIENTERINGSMØDE

RANDERS

BUDGET 2022-25

Den 3. september 2021

Indledning v./ kommunaldirektøren

RANDERS

BUDGET 2022-25

2021 - AFSÆTTET

Forventet regnskab 2021 (landsplan):

- Generelt forventer kommunerne merudgifter på både service og anlæg.
- KL's prognose på baggrund af faktisk forbrug tyder dog på, at servicerammen kan overholdes, mens det måske kan blive svært at overholde rammen på anlæg.

Forventet regnskab 2021 (Randers Kommune):

- Bortset fra socialområdet er der generelt balance i økonomien.
- Forventet regnskab for 2021 påvirker ikke forudsætningerne for budget 2022-2025

2021 - AFSÆTTET (CORONA)

Corona merudgifter (landsplan):

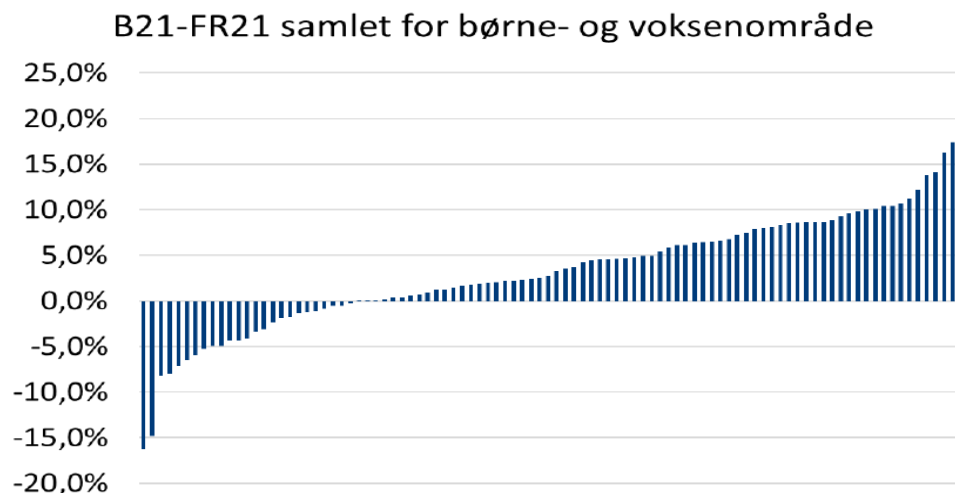
- Kommunerne har indberettet forventede merudgifter pr. medio 2021 på 1,8 mia. kr. – det er dobbelt så meget som forudsat i økonomiaftalen for hele 2021 (nemlig 0,9 mia. kr.).

Corona merudgifter (Randers Kommune):

- Vi har indberettet merudgifter for 28,3 mio. kr. til KL – tallet er brutto (dvs. uden afledte mindreudgifter).
- Det er ligeledes næsten dobbelt så meget som kommunens andel af kompensationen på 15,1 mio. kr.
- Det er forudsat at vi håndterer Corona-udgifter på samme måde som i 2020 – dvs. at vi afventer regnskabsresultat for 2021 og her udarbejder et forslag til fordeling af den modtagne kompensation.

UDVIKLINGEN PÅ LANDSPLAN 2022

- Ud fra de foreløbige indmeldinger fra kommunerne forventes en overskridelse af servicerammen på 0,6 mia. kr. og en meget stor overskridelse på anlægsrammen på 4,5 mia. kr. – **KL ER BEKYMRET.**
- Overførselsudgifter – de foreløbige tal viser at kommunerne ligger 1,3 mia. kr. under niveauet i økonomiaftalen for 2022. Dette kan medføre en stor negativ midtvejsregulering (ligesom i 2021). **En eventuel negativ regulering er IKKE indregnet i basisbudget 2022-25.**
- Socialområdet – ca. 2/3 af kommunerne forventer vækst i forhold til Budget 2021:

FINANSLOVSFORSLAG 2022

- Regeringen har i mandags offentliggjort deres finanslovsforslag 2022 – *‘Hverdagen tilbage – nu ser vi fremad’*
- Dansk økonomi er i fremgang og regeringen letter med forslaget foden fra den ‘økonomiske speeder’.
- Forslaget indeholder derfor kun begrænsede midler til nye initiativer – blandt andet 1,2 mia. kr. årligt i 2022-2025 til prioritering i forhandlingerne. Midlerne kan bl.a. prioriteres til velfærd samt klima og grøn omstilling.
- Herudover på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet:
  - Styrket indsats for udsatte borgere (159 mio. kr.).
  - Retssikkerhed for borgere med handicap (140 mio. kr.)
  - Udvikling af ældreplejen (100 mio. kr.).
  - Borgere på kanten af arbejdsmarkedet i job (114 mio. kr.)

RANDERS KOMMUNE

Helt overordnet har vi et godt og solidt økonomisk fundament:

- Udligningsreformen sidste år skabte en højere grad af sikkerhed på indtægtssiden – og også en bedre økonomi for kommunen
- Med det afsæt arbejder vi fremover med følgende overordnede økonomiske styringsprincipper:
  - ✓ **Balance på det skattefinansierede område - inkl. afdrag på kommunens gæld - er det primære økonomiske styringsmål, som samtidigt definerer det økonomiske råderum.**
  - ✓ Bruttoanlægsniveau (minimum) på gennemsnitligt 150 mio. kr. årligt
  - ✓ Gælden skal falde
  - ✓ En robust kassebeholdning (ambitionen er på sigt en ikke-disponeret kassebeholdning på 100 mio. kr., så vi har mulighed for at stå imod større økonomiske stød)

RANDERS KOMMUNE

Vi har – og har det seneste års tid haft - gang i rigtig mange ting (nogle nedslag):

- Håndtering af **coronakrisen** med tilhørende nedlukninger og restriktioner – både i forhold til vores løbende drift og vores lokalsamfund, erhvervslivet mv.
- **Politikker, strategier og analyser:** Omsorgsanalysen, ny infrastrukturplan, politik for kønsligestilling, strategi for landdistriktsudvikling, DK 2020 Klimaplan
- **Flodbyen Randers** – der er vedtaget en udviklingsplan og vi er i gang med udbud Arealudviklingselskab
- **Kerneydelserne:** På tværs af alle vores fagområder stabil og sikker drift, hvor der hver eneste dag leveres service til borgerne
- **Maskinrummet:** Udskiftning af en lang række store IT-systemer (økonomi, indkøb, vagtplan, debitor, KY og KSD mv.)
- Og meget mere .....

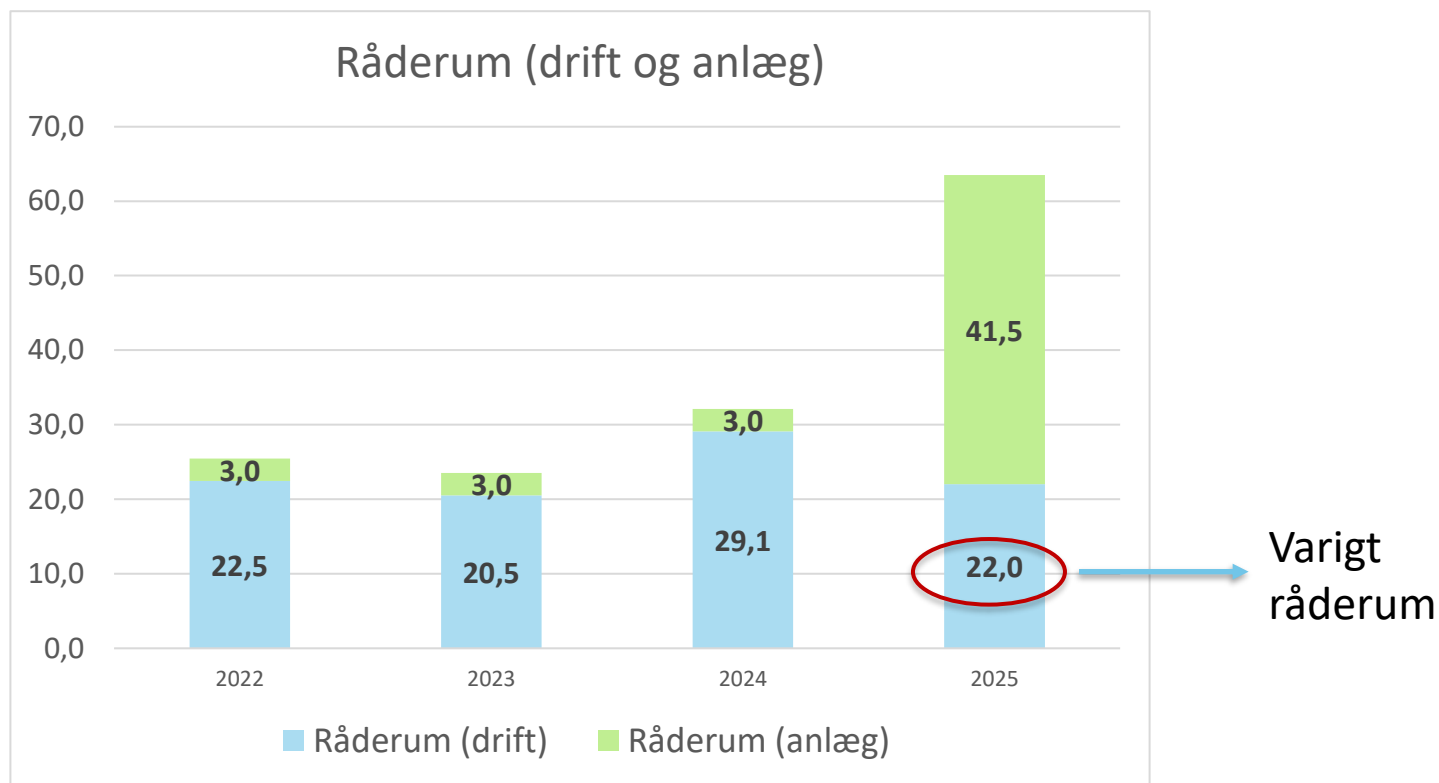
KORT OM FORUDSÆTNINGER

Basisbudgettet bygger på en række **forudsætninger**. Blandt de vigtigste kan nævnes:

- Nyt effektiviseringstrin indarbejdet i 2025 (20 mio. kr.).
- 'Ingen prisfremskrivning' til og med 2023
- Demografimidler til serviceområderne er indbygget i basisbudgettet
- På indtægtssiden – forudsat kompensation for demografi i kommende års økonomiaftaler på 0,5 mia. kr. årligt (samme som sidste år).
- Corona-relaterede merudgifter (service): Effekten forudsættes neutral – dvs. udgifter (netto) forudsættes at svare til den kompensation vi har modtaget (og måtte modtage fremadrettet).
- Indkomstoverførsler – budgetteret fra bunden. Udviklingen går dog stærkt og vi har svært ved at følge med landsplan!
- Minimumsnormeringer: Vi har lagt den kompensation som vi modtager fra staten ind i budgettet. Der er ikke lagt yderligere udgifter ind som følge af byrådet supplerende beslutninger – dette skal finansieres af råderummet

BUDGETFORSLAGET 2022-2025 – KORT FORTALT

Ud fra de beskrevne forudsætninger kan der beregnes følgende råderum*:

*Mulig udnyttelse af lånedispensation på 28 mio. kr. i 2021 er ikke indarbejdet her (giver flere engangspenge og mindre varigt råderum).

**Gennemgang af budgetmaterialet
v./ økonomidirektøren**

RANDERS

BUDGET 2022-25

OVERSIGT OVER BUDGETMATERIALE

1	Basisbudget 2022-25 (hovednotat)
2	Basisbudget 2022-25 (uddybende notat)
3	Notat om indkomstoverførsler 2022-25
4	Demografireguleringer i basisbudget 2022-25
5	Oversigt over henviste sager og bevillinger med udløb
6	Oversigt over ønsker til budget 2022-25
7	Anlægspakke – investeringsoversigt, 10 årig investeringsplan samt korrigeret investeringsoversigt for 2021
8	Nøgletal (bilagsmateriale til budgetseminar)
9	Finanslovspuljer – et overblik
10	Notat om jordforsyningsbudgettet 2022-25

OVERSIGT OVER BUDGETMATERIALE - FORTSAT

11	Analyser på socialområdet – særligt dyre enkeltsager mm.
12	Notat om minimumsnormeringer på børneområdet
13	Ledelse i daginstitutioner
14	Notat om den kollektive trafiks økonomi (Midttrafiks nye model for indtægtsfordeling)
15	Notat om Vej- og stimodel – afledt drift
16	Analyse af visitationen på hjælpemiddelområdet
17	Kulturpakke: <ul style="list-style-type: none"> • Notat om Museum Østjyllands økonomi • Notat vedr. ansøgning om tilskud til reovering af Iguanbryderne • Bilag Iguanbryderne • Notat vedr. Håndværksmuseets fornyelse • Prospekt Museet for Købstadshåndværk • Notat om Thorstrappen og eventuel medfinansiering • Thorstrappen – Slides Orienteringsmøde Byråd • Notat om Værket • Randers Stadsarkiv – et historieformidlende hus med borgeren i centrum

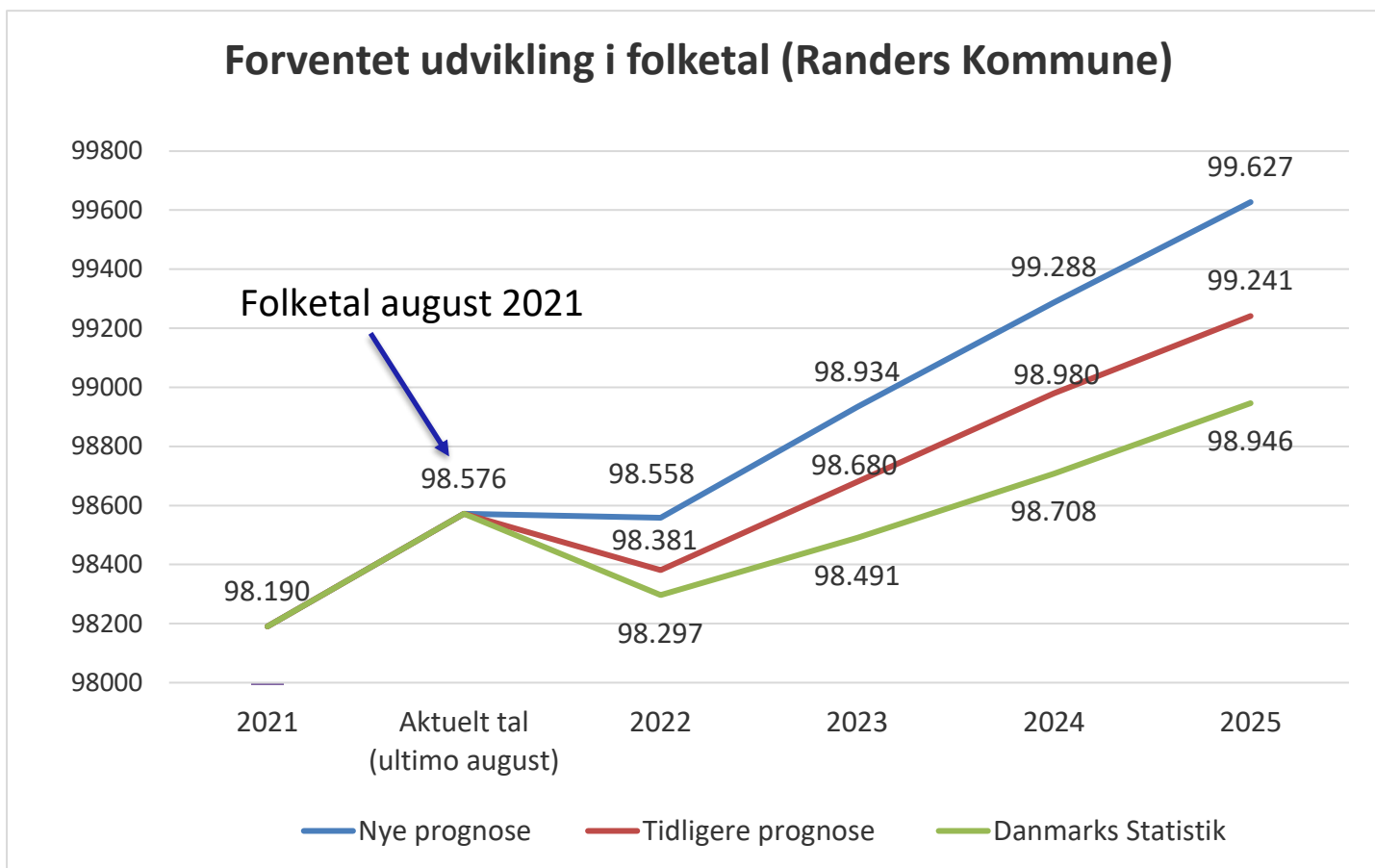
NB: Derudover er der budgetskeamærne på både drift og anlæg

GENNEMGANG - DISPOSITION

- De vigtigste forudsætninger
- Gennemgang af udvalgte budgetposter
- Råderum – og øvrige styringsmål

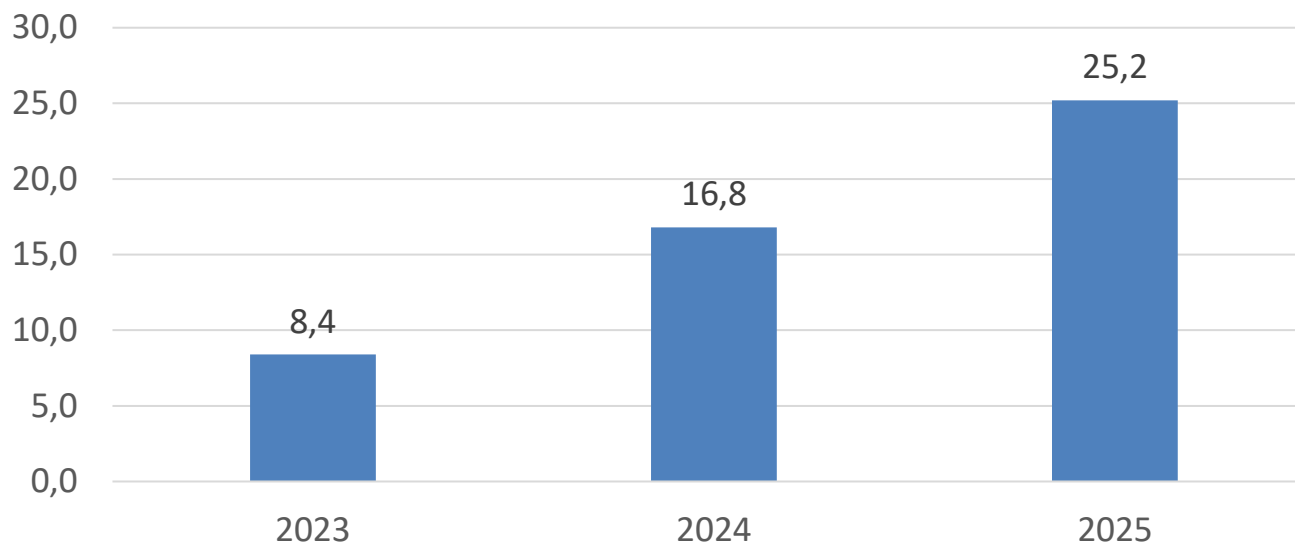
FORUDSÆTNINGER – FOLKETAL

- Der er forudsat valg af statsgaranti i 2022
- I overslagsårene forudsættes at folketallet følger den nye prognose

FORUDSÆTNINGER DEMOGRAFI-KOMPENSATION

Demografi - forventet kompensation i overslagsår

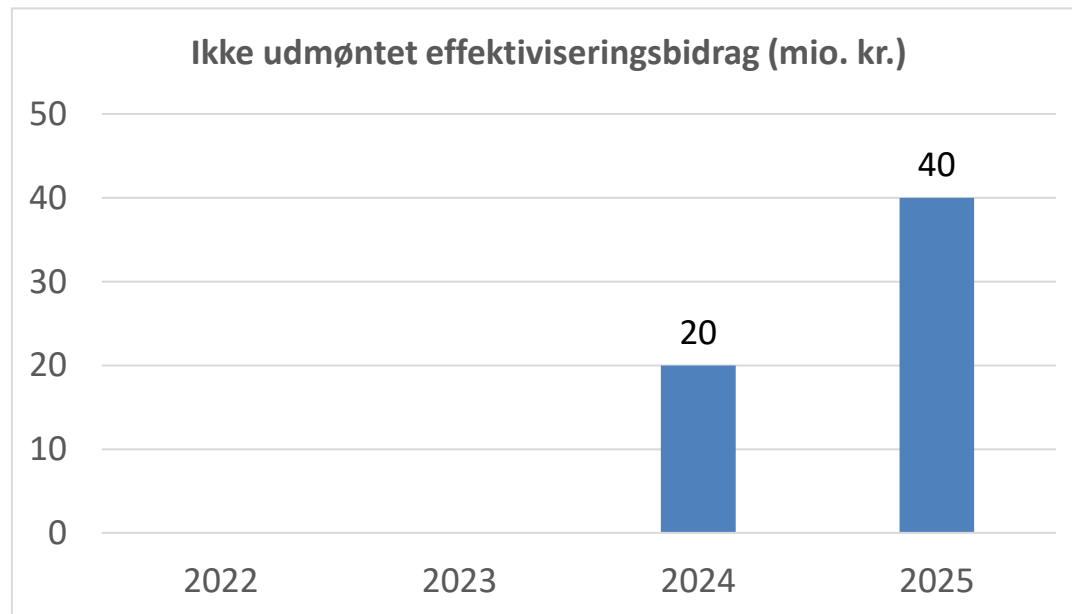

- KL har IKKE forudsat kompensation i overslagsår – det er op til hver enkelt kommune at vurdere.
- I basisbudgettet er der (som sidste år) forudsat en kompensation på 500 mio. kr. årligt svarende til ovennævnte beløb for Randers Kommune.
- Størrelsen af kompensationen vil afhænge af det finanspolitiske råderum og kan blive sammenkædet med effektiviseringskrav til kommunerne.
- De 500 mio. kr. årligt skal derfor betragtes som en **netto**-kompensation.

FORUDSÆTNINGER

NYT EFFEKTIVISERINGSTRIN I 2025

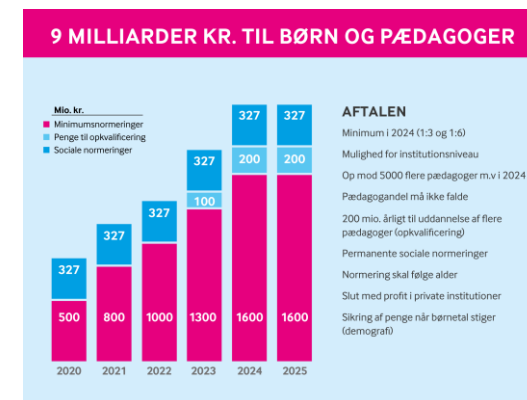

- Der er indarbejdet et nyt effektiviseringstrin i 2025 på 20 mio. kr. (jf. den godkendte budgetprocedure).
- Beløbet er (ligesom trinnet i 2024) placeret på en central konto under ØU.
- Beløbene i 2024 og 2025 forudsættes først udmøntet i forbindelse med budgetlægningen for 2023-26.

FORUDSÆTNINGER

MINIMUMSNORMERINGER BØRNEOMRÅDET

- Regeringen og aftalepartierne har den 5. december 2020 indgået en aftale om minimumsnormeringer.
- Aftalen indebærer, at kommunerne ved lov forpligtes til at sikre minimum én pædagogisk medarbejder til tre børn i vuggestuen og én til seks børn i børnehaven senest 1. januar 2024.
- Sammen med aftalen tilføres kommunerne samlet 1,6 mia. kr. når aftalen er fuldt indfaset. De økonomiske konsekvenser af den ændrede lovgivning er dog endnu ikke helt forhandlet færdigt mellem regeringen og KL.
- I basisbudgettet er der lagt udgifter ind svarende til den forventede kompensation.
- Finansieringen af de lokale beslutninger i Randers Kommune (bl.a. om hurtigere indfasning – pr. 1. januar 2023) er henvist til budgetforhandlingerne – fuldt indfaset kan merudgifterne løbe op i ca. 25 mio. kr. årligt, og hertil kommer eventuelle merudgifter knyttet til ansættelse af flere ledere.

FORUDSÆTNINGER

SÆRLIGT DYRE ENKELTSAGER

- Der er fortsat et stort pres på socialområdet – primært som følge af en stor stigning i særligt dyre enkeltsager.
- På socialområdet i Randers Kommune har udviklingen betydet, at der er oparbejdet yderligere gæld på området- forventningen er en gæld på ca. 35 mio. kr. ved udgangen af 2021 – i basisbudgettet er indarbejdet de 2*8 mio. kr. som resterer fra sidste års beslutning om gældssanering.
- Forvaltningen har udarbejdet 3 initiativer der kan være med til at dæmpe den forventede fremtidige udgiftsvækst.
- Forvaltningen vurderer at disse initiativer i forhold til det fremadrettede i første omgang er tilstrækkelige - og kan danne rygraden i en ny økonomisk handleplan for socialområdet.
- Der er ikke i basisbudgettet indregnet merudgifter på området – udover de midler som tilføres området via demografimodellen.

GENNEMGANG - DISPOSITION

- De vigtigste forudsætninger
- Gennemgang af udvalgte budgetposter
- Råderum – og øvrige styringsmål

GENNEMGANG AF UDVALGTE BUDGETPOSTER

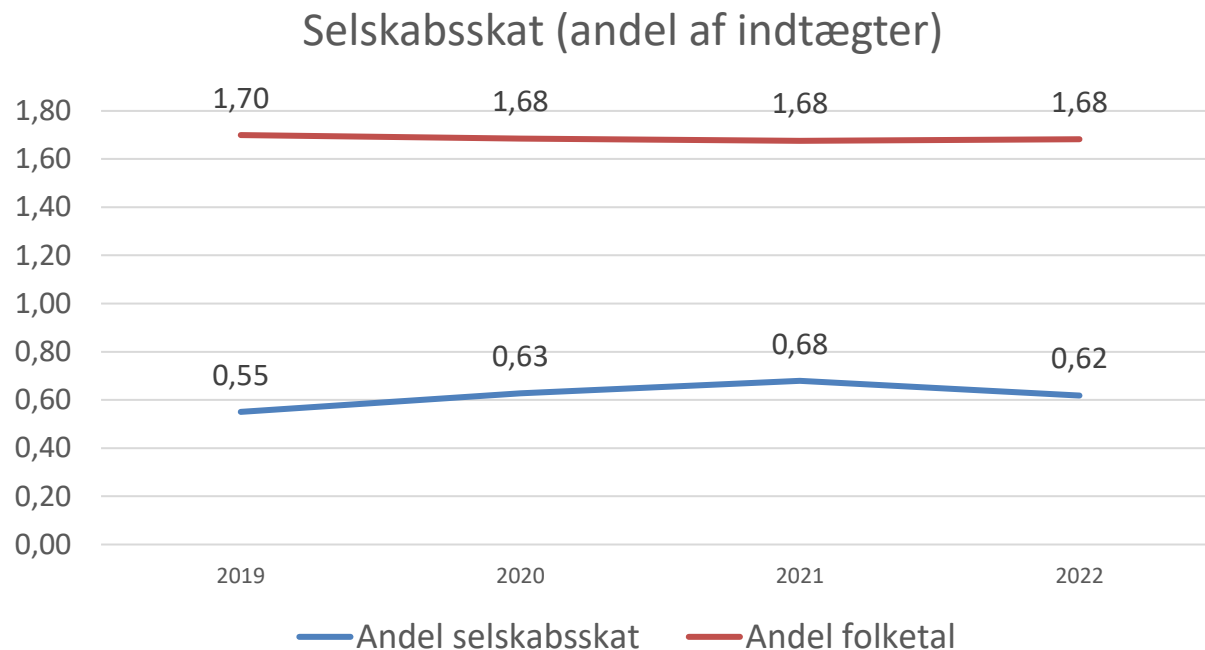
- Selskabsskat
- Demografi
- Ingen prisfremskrivning
- Serviceramme
- Øvrig drift (primært indkomstoverførsler)
- Anlæg
- Jordforsyning
- Finansposter

SELSKABSSKAT – SAMLET REGNESTYKKE

Ændringer vedrørende selskabsskat (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Ændret selskabsskat (merindtægt)	-6,2	-11,0	-7,5	-9,7
Ændret balancetilskud (mindreindtægt)	28,1	34,3	28,7	35,6
Nettomindreindtægt før udligning	21,9	23,3	21,2	25,9
Ændret tilskud/udligning (merindtægt)	-11,0	-14,6	-11,3	-13,6
Selskabsskat i alt (nettomindreindtægt)	10,9	8,7	9,9	12,3

- I 2022 er der en merindtægt på selskabsskat på 6,2 mio. kr. i Randers Kommune.
- Som følge af stor stigning på landsplan reduceres kommunens bloktilskud dog med 28,1 mio. kr. – altså et tab før udligning på 21,9 mio. kr.
- Efter udligningen er tabet på 10,9 mio. kr. i 2022.
- Årsagen til det store tab er, at Randers Kommunes andel af indtægterne er langt lavere end andelen af folketallet generelt (se næste slide).

SELSKABSSKAT – ANDEL AF INDTÆGTER

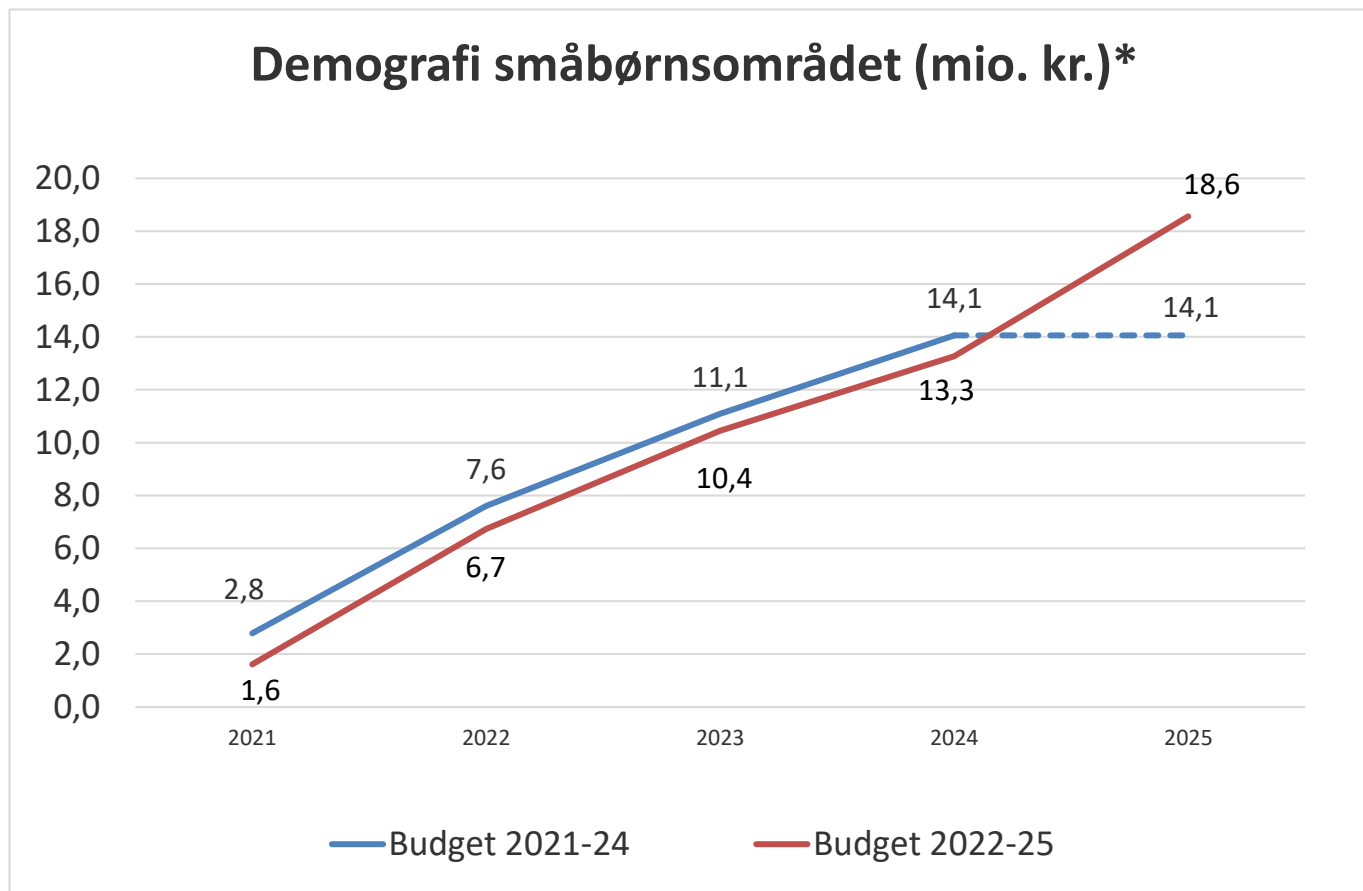
- Figuren viser at Randers Kommunes andel af indtægterne er langt lavere end andelen af folketallet.
- Hvis de forudsatte indtægter på landsplan stiger: Tab for Randers Kommune
- Hvis de forudsatte indtægter på landsplan falder: Gevinst for Randers Kommune (som tilfældet var med nedjusteringen i budget 2021-24)

GENNEMGANG AF UDVALGTE BUDGETPOSTER

- Selskabsskat
- **Demografi**
- Ingen prisfremskrivning
- Serviceramme
- Øvrig drift (primært indkomstoverførsler)
- Anlæg
- Jordforsyning
- Finansposter

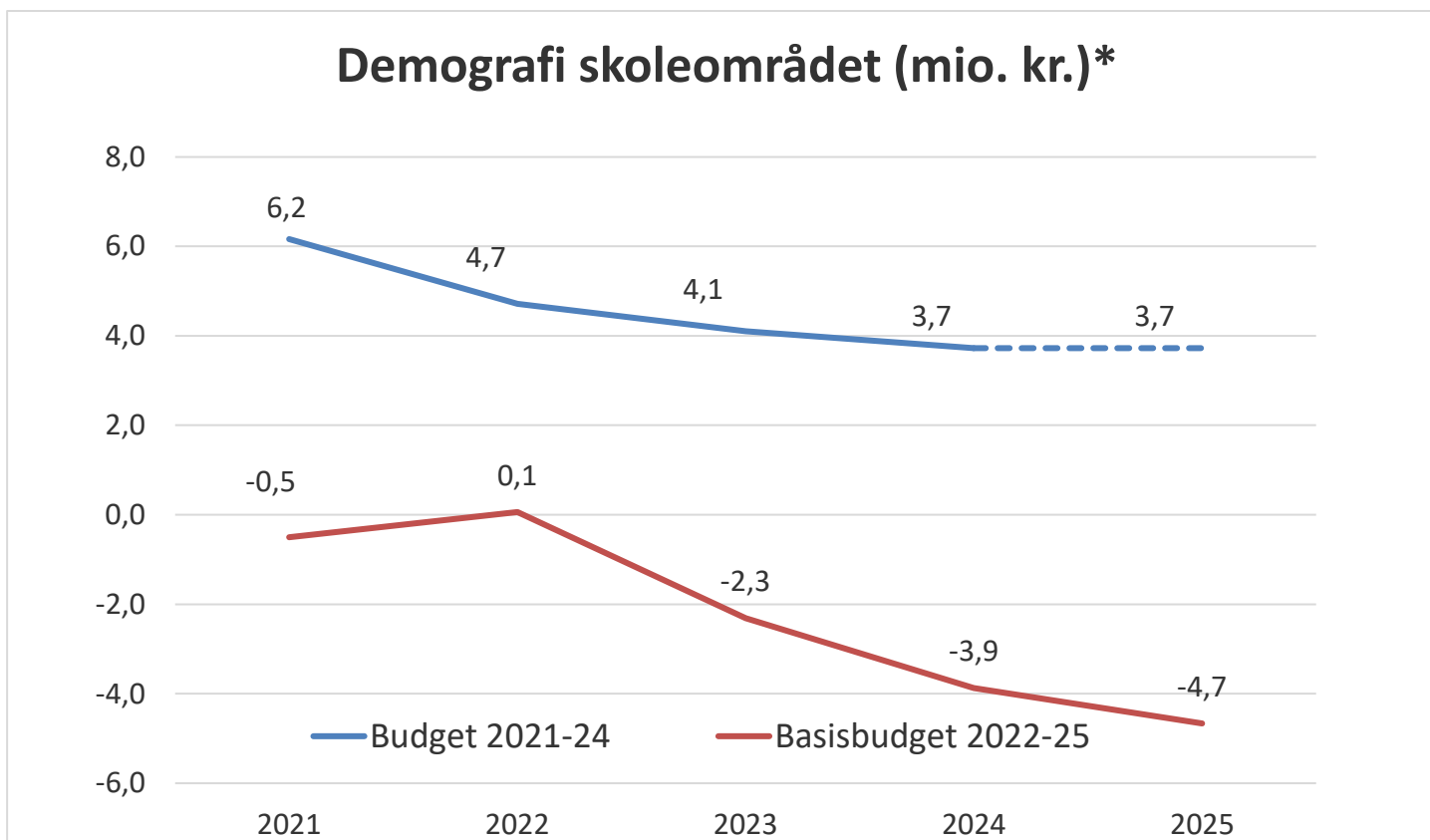

DEMOGRAFI - SMÅBØRN

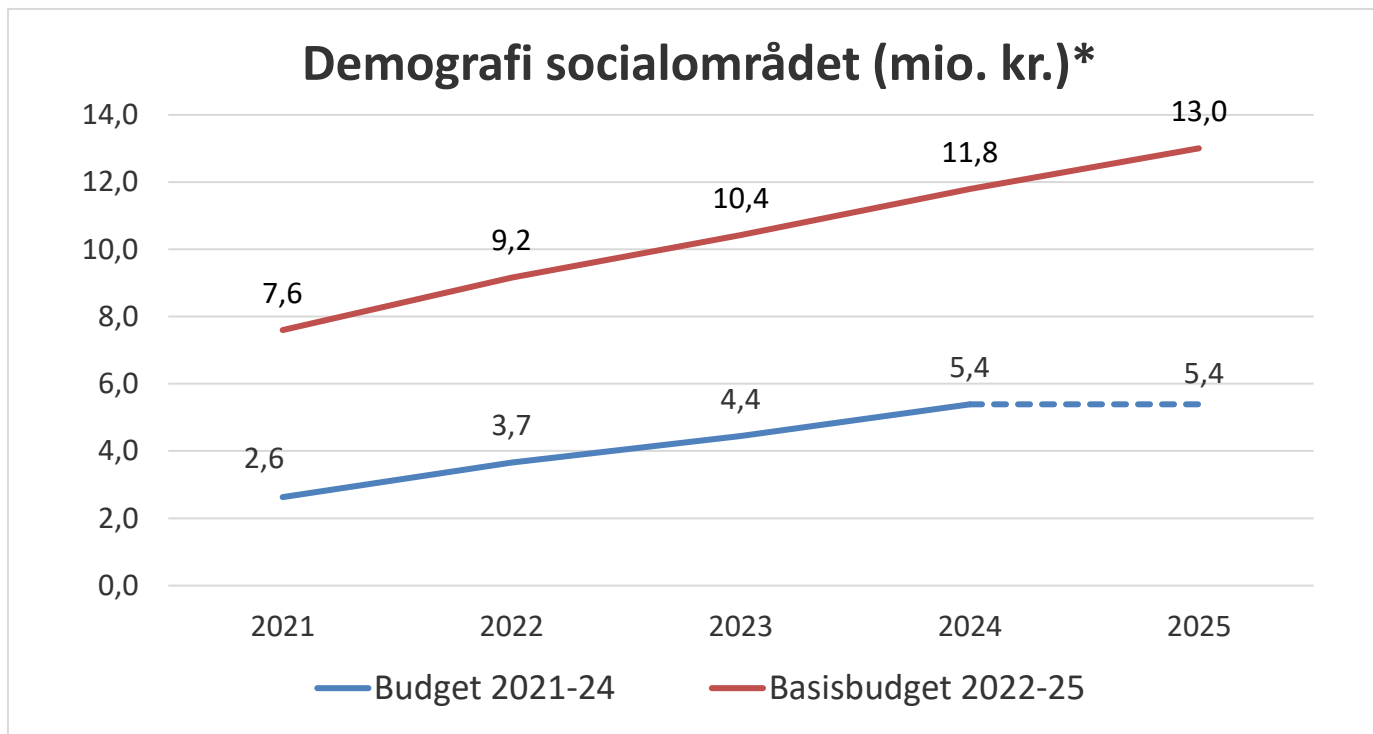
* Beløb i figuren viser forskel set i forhold til 2020

DEMOGRAFI - SKOLE

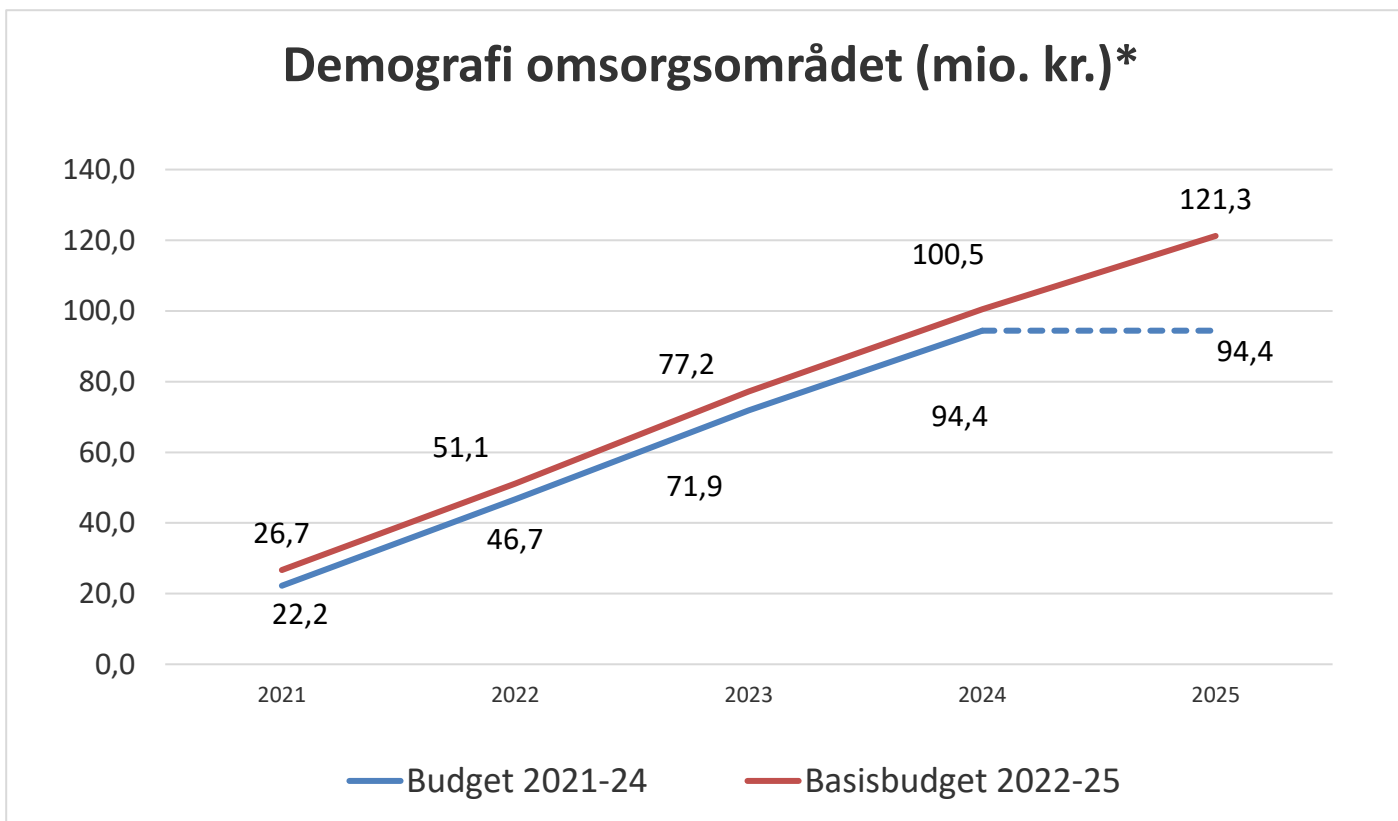
* Beløb i figuren viser forskel set i forhold til 2020

DEMOGRAFI - SOCIAL

* Beløb i figuren viser forskel set i forhold til 2020

DEMOGRAFI - OMSORGSOMRÅDET

* Beløb i figuren viser forskel set i forhold til 2020

DEMOGRAFI

SAMLET REGNESTYKKE INKL. ØKONOMIAFTALEN

Nettoresultat demografi (mio. kr.)	2021	2022	2023	2024	2025
Kompensation økonomiaftalen		-23,5	-23,5	-23,5	-23,5
Allerede indregnet i budget 2021-24		8,4	16,8	25,2	25,2
Nettomerindtægt ift. budget 2021-24		-15,1	-6,7	1,7	1,7
Forudsat kompensation i budget 2022-25			-8,4	-16,8	-25,2
Merudgift udgiftssiden	1,6	4,4	4,2	4,0	30,5
Nettoresultat	1,6	-10,7	-10,9	-11,1	7,0

DEMOGRAFI - UDGIFTER

BELØB AFSAT I BASISBUDGETTET UNDER ØU

Demografibeløb på konto 6 (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Småbørn	5,1	8,8	11,7	16,9
Social	6,5	7,8	9,2	10,4
Omsorg	28,9	55,0	78,3	99,1
I alt (inkl. efterregulering)	40,6	71,6	99,1	126,4

- Beløbene i tabellen udtrykker forskellen set i forhold til 2021
- Der skal tages stilling til fordeling af trinnet i 2022 i de kommende budgetdrøftelser

GENNEMGANG AF UDVALGTE BUDGETPOSTER

- Selskabsskat
- Demografi
- Ingen prisfremskrivning
- Serviceramme
- Øvrig drift (primært indkomstoverførsler)
- Anlæg
- Jordforsyning
- Finansposter

Udmøntning af ingen prisfremskrivning i 2022	Beløb (1.000 kr.)
Administration	-975
Politisk organisation	-67
Børn	-1.305
Familie	-357
Beskæftigelse	-396
Tilbud til børn og voksne med særlige behov	-1.014
Miljø og teknik	-673
Kultur og fritid	-722
Sundhed	-419
Omsorg	-2.760
Landdistrikt	-45
Skole og uddannelse	-1.653
PPR	-25
Udviklingsudvalget	-159
Udmøntning i alt	-10.569
Reservepulje	772
I alt (inkl. reservepulje)	-9.797

- Ovenstående beløb er udmøntet i basisbudgettet (i praksis en opskrivning af budgettet som ikke gennemføres).
- Udmøntningen i 2023 afventer budgetlægningen 2023-26.
- Fra 2024 og frem forudsættes igen fuld prisfremskrivning.

GENNEMGANG AF UDVALGTE BUDGETPOSTER

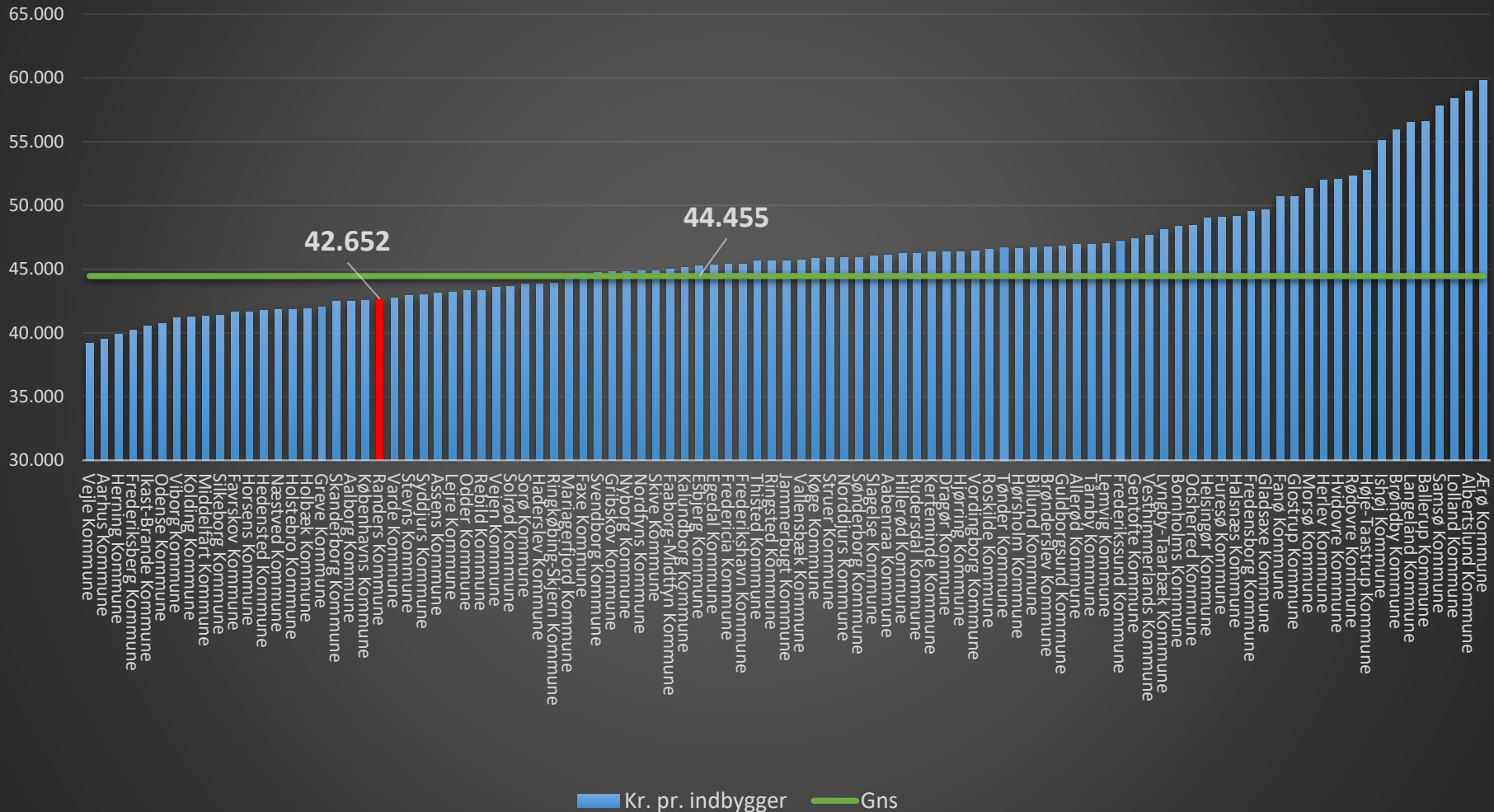
- Selskabsskat
- Demografi
- Ingen prisfremskrivning
- **Serviceramme**
- Øvrig drift (primært indkomstoverførsler)
- Anlæg
- Jordforsyning
- Finansposter

SERVICERAMME 2022

Service ramme 2022	Mio. kr.
Servicebudget 2022 (inkl. buffer på 40 mio. kr.)	4.467,3
KL´s ramme (inkl. løft til demografi)	4.480,7
Forskel (underskridelse)	-13,5

- I basisbudgettet ligger servicebudgettet 13,5 mio. kr. under den tekniske service ramme.
- Hvis der indarbejdes merudgifter på over 13,5 mio. kr. overskrides rammen (sådan som den teknisk er fordelt af KL).
- Som det fremgår af nøgletal ligger vi forholdsvis lavt mht. serviceudgifter pr. indbygger (se næste slide)

Serviceudgifter i R20 (kr. pr. indbygger)

Note: Randers Kommune er nr. 21 'nedefra' blandt alle kommuner. Medianen er 45.704 kr. pr. indbygger

GENNEMGANG AF UDVALGTE BUDGETPOSTER

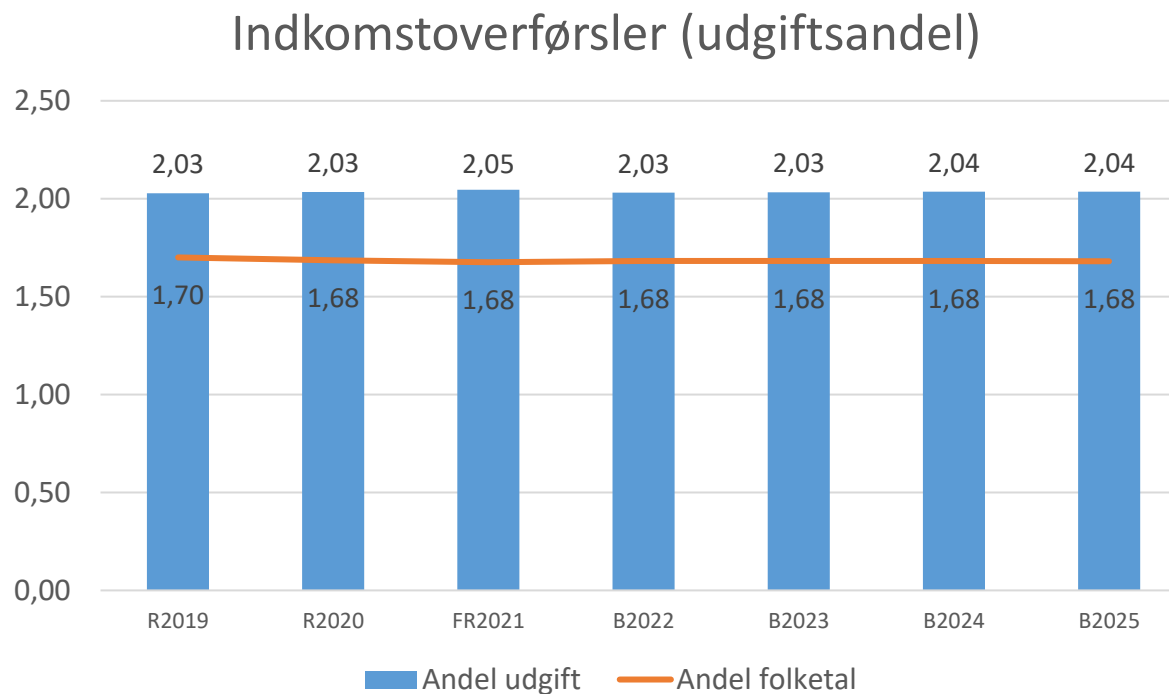
- Selskabsskat
- Demografi
- Ingen prisfremskrivning
- Serviceramme
- Øvrig drift (primært indkomstoverførsler)
- Anlæg
- Jordforsyning
- Finansposter

ØVRIG DRIFT

Øvrig drift, mio. kr., 2022 PL	2022	2023	2024	2025
Indkomstoverførsler	1.964,3	1.974,8	2.000,9	2.021,3
Indtægter fra central refusionsordning	-37,4	-37,9	-37,9	-37,9
Aktivitetsbestemt medfinansiering, sundhedsområdet	384,0	384,0	384,0	384,0
Øvrig drift i alt	2.310,9	2.320,9	2.347,0	2.367,4

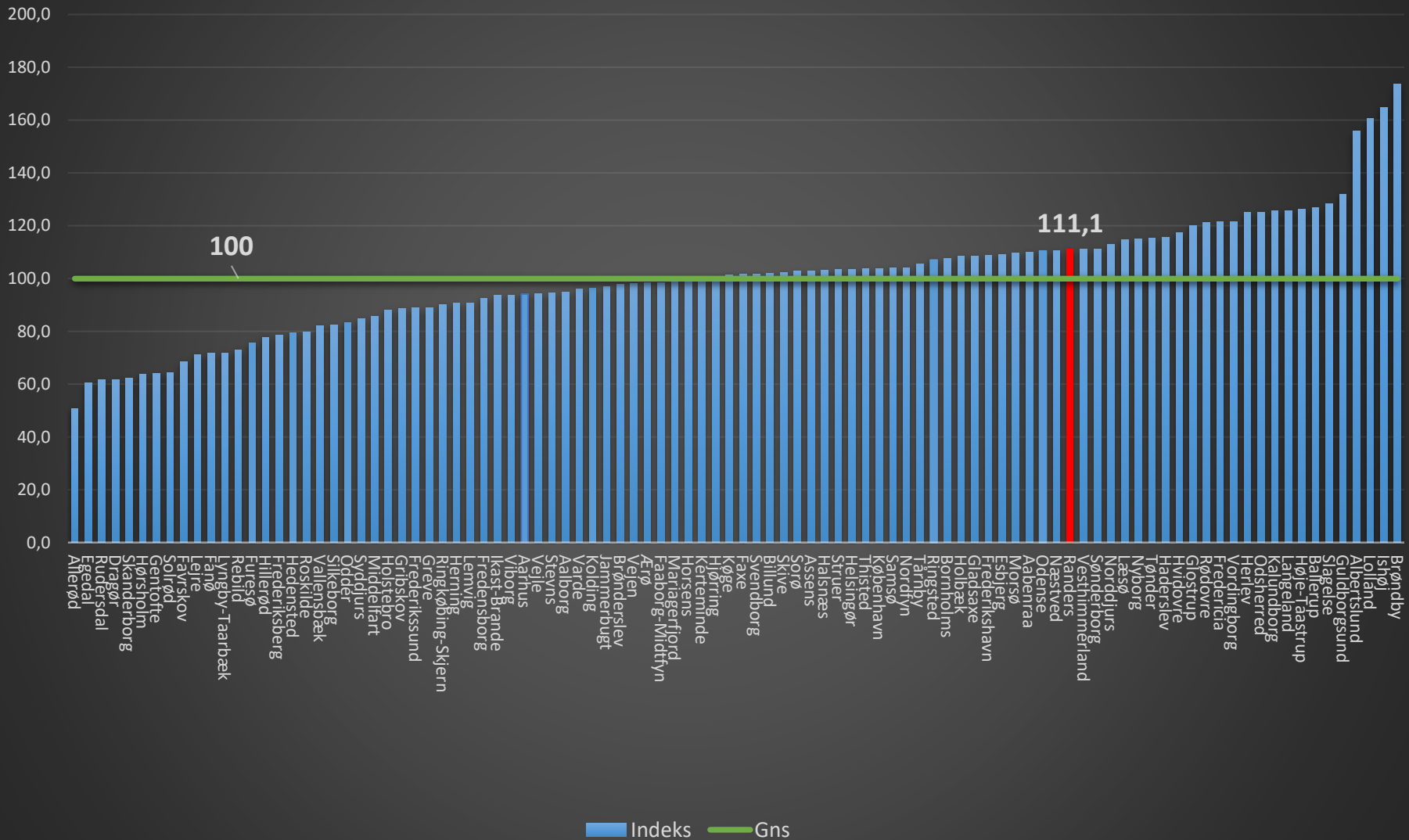
- Indkomstoverførsler – budgetlægges ”fra bunden” i 2022. I overslagsår budgetlægges 100% ud fra KL’s vækstskøn.
- Indtægter fra central refusionsordning (særligt dyre enkeltsager). Niveauet fra 2021 videreføres stort set uændret. Dvs. der forventes ikke stigende indtægter selv om prognosen på området viser stigende udgifter.
- Aktivitetsbestemt medfinansiering – Der budgetlægges ud fra udmeldt beløb fra ministeriet.

ØVRIG DRIFT - INDKOMSTOVERFØRSLER

- Randers Kommune har en væsentligt større udgiftsandel (2,03%) end andel af folketallet (1,68%)
- Kommunen underkompenseres ved stigende udgifter – og taber også, hvis vi ikke kan følge med udviklingen nedad. I basisbudgettet er der på den baggrund indeholdt en forværring på netto 7,9 mio. kr. i 2022 stigende til 25,8 mio. kr. i 2025.

Socioøkonomisk indeks, budget 2022

Note: Randers Kommune er nr. 74 blandt alle kommuner. Medianen er 101,6.

GENNEMGANG AF UDVALGTE BUDGETPOSTER

- Selskabsskat
- Demografi
- Ingen prisfremskrivning
- Serviceramme
- Øvrig drift (primært indkomstoverførsler)
- **Anlæg**
- Jordforsyning
- Finansposter

ANLÆG - SKATTEFINANSIERET

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Skattefinansierede anlæg i alt	219,6	126,3	127,5	141,2
Økonomiudvalget	44,6	-0,6	-0,6	37,9
Anlægsbuffer	40,0	0,0	0,0	0,0
Anlægspulje til politisk udmøntning	0,0	0,0	0,0	38,5
Pulje - neutralisering reduceret indtægtsbudget	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Brandteknisk gennemgang	5,2	0,0	0,0	0,0
Børne- og familieudvalget	27,5	5,0	5,1	0,0
Etablering af ny daginstitution i Midt	1,2	0,0	0,0	0,0
Etablering af daginstitution i Dronningborg	21,3	0,0	0,0	0,0
Forbedring af indeklima	5,1	5,1	5,1	0,0
Socialudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Miljø- og teknikudvalget	65,8	61,9	81,4	74,4
Bygningsvedligehold, pulje	26,8	26,8	46,2	48,1
Energibesparende foranstaltninger, pulje	12,5	12,5	15,7	15,7
Naturforvaltningsprojekter	4,1	4,0	3,7	3,7
Venning vest for Randers (19-0309559)	-1,9	0,0	0,0	0,0
Naturgenopretning i perioden 2020-2023	0,9	0,0	0,0	0,0
Diverse vejprojekter, ramme	0,0	0,0	3,4	3,4
Sikre skoleveje mv., ramme	0,0	0,0	1,1	1,1
Anlæg af cykelstier, ramme	3,2	3,2	1,1	1,1
Infrastrukturplan, reservation	10,1	10,1	10,1	0,0
Ny Havnevej	7,3	5,2	0,0	0,0
Boligsocial indsats, udearealer, stier mm.	2,5	0,0	0,0	0,0
Ragna - dokning 2022	0,1	0,0	0,0	0,0
Udbyhøjfærge - dokning 2025	0,0	0,0	0,0	1,2

Fortsættes ...

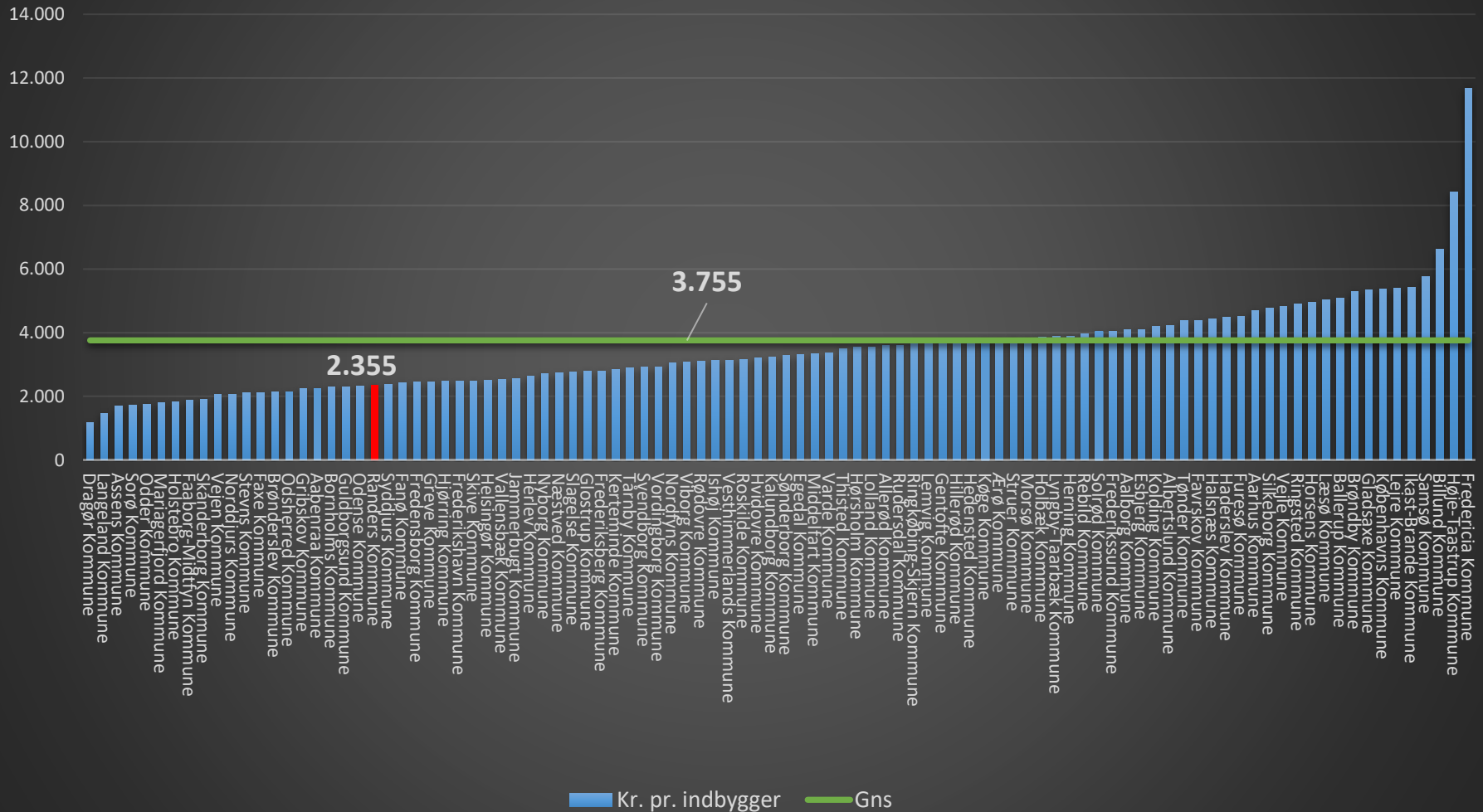
Anlægsprojekter (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	33,3	6,0	3,3	3,4
Dronningborghallen - reservation	10,6	0,0	0,0	0,0
Færdiggørelse/udvikl. idrætsanlæg 2022	10,2	0,0	0,0	0,0
Anlægspulje til idrætsanlæg	1,2	1,2	1,1	1,1
Breddeidrættens faciliteter	5,6	2,6	2,5	2,5
Lysanlæg på Randers Stadion	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Randers Teater	2,5	2,5	0,0	0,0
Ny struktur i tandplejen	3,4	0,0	0,0	0,0
Omsorgsudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Landdistriktsudvalget	5,4	10,9	3,6	-2,9
Pulje til indsats mod dårlige boliger	1,0	1,0	1,0	1,0
Pulje til byfornyelsesprojekter	3,7	3,7	1,7	1,7
Bygningsforbedringsudvalget	0,1	0,1	0,1	0,1
Albæk, områdefornyelse	0,6	6,0	0,7	-5,8
Skole- og uddannelsesudvalget	25,7	25,7	21,6	15,4
Udbygning af folkeskoler, ramme	20,6	20,6	16,5	15,4
Forbedring af indeklima	5,1	5,1	5,1	0,0
Udviklingsudvalget	17,4	17,4	13,1	13,1
Flodbyen Randers, ramme	8,4	9,1	8,8	9,5
Flodbyen, programsekretariat/frikøb UMT	2,7	2,0	2,0	1,3
Flodbyen, konsulentbistand	1,3	1,3	1,3	1,3
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	1,0	1,0	1,0	1,0
Midtbystrategi	4,1	4,1	0,0	0,0

NB: I bilagsmateriale vedrørende anlæg fremgår status på de enkelte projekter.

ANLÆG – 10-ÅRIG INVESTERINGSPLAN

10-årig investeringsoversigt (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Pulje til IT og udvikling af folkeskolerne	15,4	15,4	15,4	15,4
Pulje til breddeidræt og idrætsanlæg	3,7	3,7	3,7	3,7
Lysanlæg på Randers Stadion	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Byen til Vandet/Flodbyen Randers	13,1	13,1	13,1	13,1
Byen til Vandet - opsparing til Klimabro	21,0	23,0	25,0	27,0
Infrastrukturpulje - veje, cykelstier, sikre skoleveje	5,7	5,7	5,7	5,7
Private vejes istandsættelse, udgifter	0,9	0,9	0,9	0,9
Private vejes istandsættelse, indtægter	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Bygningsvedligehold	50,1	52,2	54,3	54,3
Pulje til energibesparende foranstaltninger (låneberettiget)	15,7	15,7	15,7	15,7
Naturforvaltningsprojekter	3,7	3,7	3,7	3,7
Pulje til indsats mod dårlige boliger, netto	1,0	1,0	1,0	1,0
Pulje til byfornyelsesprojekter, netto	1,8	1,8	1,8	1,8
I alt eksklusiv prioriteringspulje	130,9	135,0	139,1	141,1
Pulje til politisk prioritering - inkl. demografisk udbygning	39,5	40,5	41,6	39,5
I alt inkl. prioriteringspulje	170,4	175,5	180,6	180,6

Skattefinansieret anlæg i R20, brutto (kr. pr. indbygger)

Note: Randers Kommune er nr. 21 'nedefra' blandt alle kommuner. Medianen er 3.263 kr. pr. indbygger

GENNEMGANG AF UDVALGTE BUDGETPOSTER

- Selskabsskat
- Demografi
- Ingen prisfremskrivning
- Serviceramme
- Øvrig drift (primært indkomstoverførsler)
- Anlæg
- **Jordforsyning**
- Finansposter

JORDFORSYNING

Mio. kr. 2022-priser	2022	2023	2024	2025	2022-2025
Grundsalg, boligformål	-42,5	-16,9	-15,6	-18,6	-93,6
Grundsalg, erhvervsformål	-10,0	-5,0	-5,0	-5,0	-25,0
Grundsalg, Indtægter i alt	-52,5	-21,9	-20,6	-23,6	-118,6
Jordkøb	10,0	10,0	10,0	10,0	40,0
Pulje til investeringer, offentlige formål	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0
Jordkøb mv. i alt	13,0	13,0	13,0	13,0	52,0
Byggemodning boligformål, ramme	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0
Byggemodning erhvervsformål, ramme	1,8	1,8	1,8	1,8	7,0
Øvrige projekter	11,4	19,8	5,8	1,4	38,4
Byggemodning i alt	15,2	23,6	9,6	5,2	53,4
Jordforsyning netto	-24,3	14,6	2,0	-5,5	-13,2
Renter og afdrag på eksisterende lån	4,4	4,4	5,2	0,8	14,8
Projekter finansieret af jordforsyningen	7,3	-9,5	-	0,6	-1,6
Jordforsyning i alt	-12,6	9,5	7,1	-4,1	0,0

Balance i budgetperioden

GENNEMGANG AF UDVALGTE BUDGETPOSTER

- Selskabsskat
- Demografi
- Ingen prisfremskrivning
- Serviceramme
- Øvrig drift (primært indkomstoverførsler)
- Anlæg
- Jordforsyning
- **Finansposter**

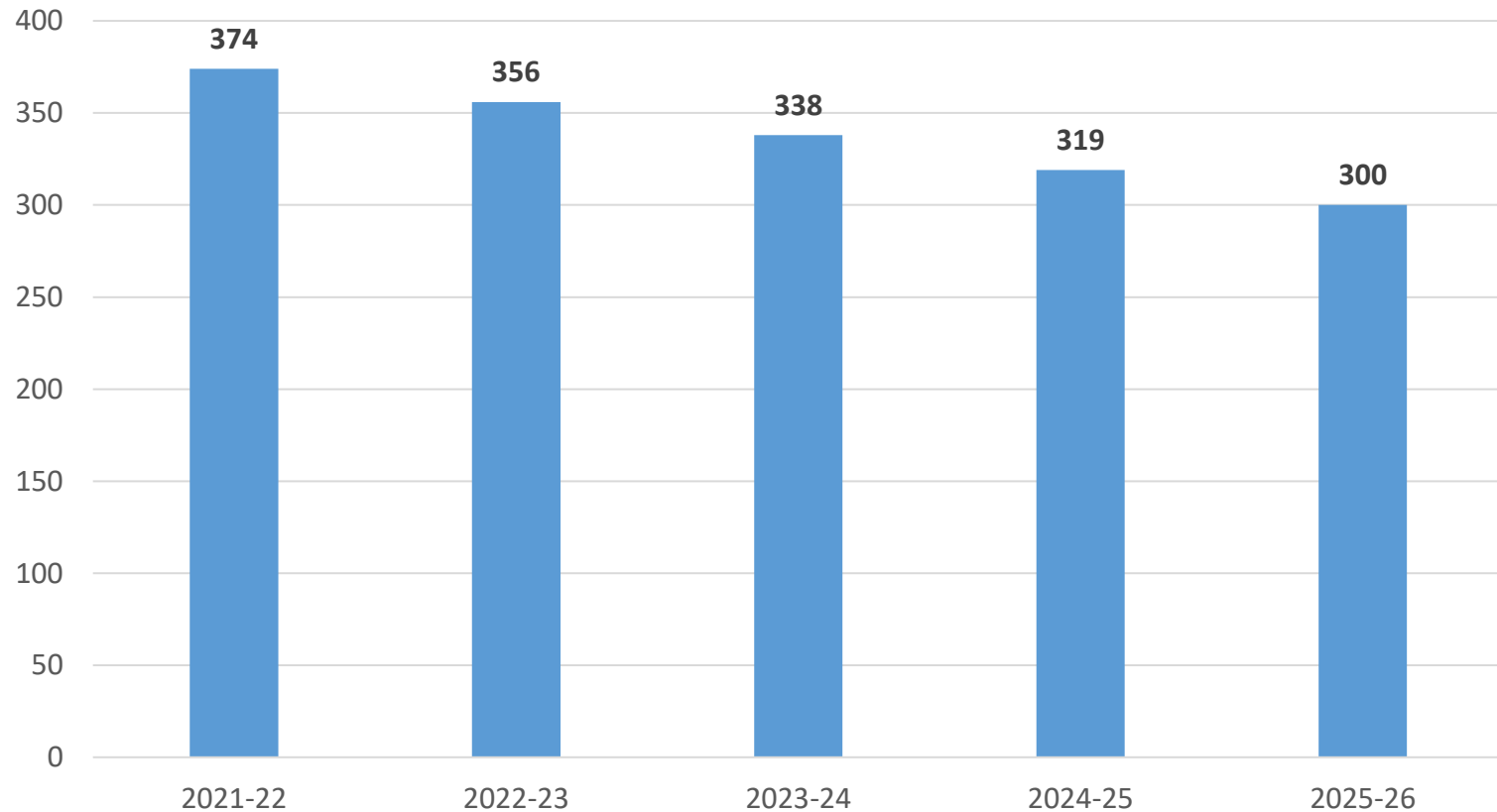
FINANSPOSTER

Finansforskydninger i mio. kr., løbende PL	2022	2023	2024	2025
Frigivelse deponering Naturgas HMN	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4
Frigivelse af deponerede beløb (hal 4 m.m.)	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
Landsbyggefonden	8,7	8,7	8,7	8,7
Andre langfristede tilgodehavender, ejendomsskatter	0,0	0,0	-21,8	0,0
Modpost til servicebuffer	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0
Modpost til anlægsbuffer	-40,0	0,0	0,0	0,0
Forbrug opsparing	18,0	18,0	19,0	19,0
Feriefonden	12,7	12,7	12,7	12,7
Infrastrukturpulje - klimabro	13,0	15,0	17,0	19,0
Byen til vandet - belåning vedr. Randers Havn	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Socialområdet - nedskrivning af gæld	8,0	8,0	0,0	0,0
Øvrige poster	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Finansforskydninger i alt	-32,0	10,0	-16,8	7,0

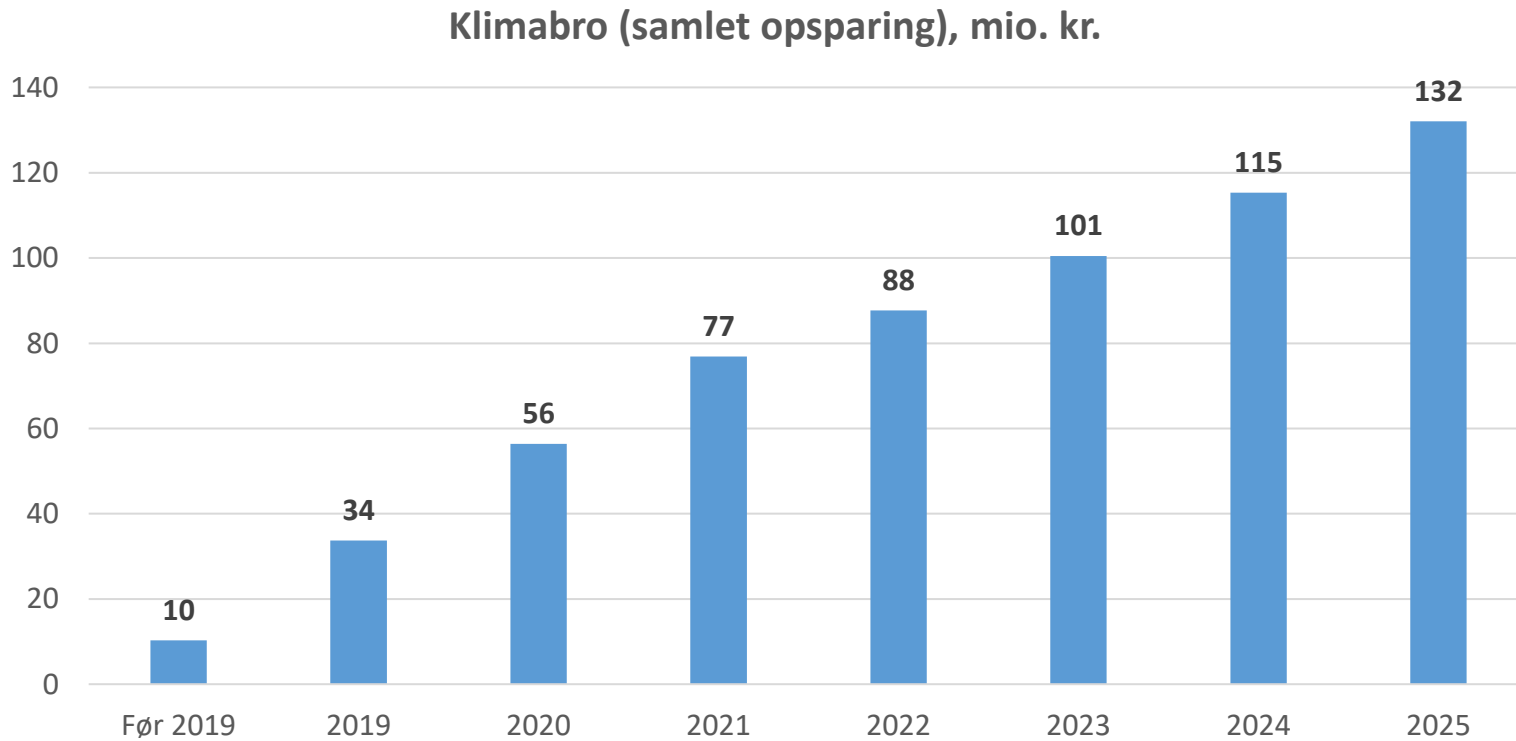

OPSPAREDE MIDLER, DRIFT OG ANLÆG - FORUDSAT UDVIKLING

Opsparing (drift og anlæg), mio. kr.

OPSPARING TIL KLIMABRO (AKKUMULERET)

GENNEMGANG - DISPOSITION

- De vigtigste forudsætninger
- Gennemgang af udvalgte budgetposter
- Råderum – og øvrige styringsmål

UDGANGSPUNKTET = SKATTEFINANSIERET RESULTAT

Resultatopgørelse (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Skatter	-4.644,8	-4.763,3	-4.869,4	-4.992,6
Tilskud	-2.370,4	-2.372,7	-2.449,2	-2.507,7
Skatter og tilskud i alt	-7.015,1	-7.136,1	-7.318,6	-7.500,2
Serviceudgifter	4.467,3	4.460,1	4.463,5	4.470,9
Pris og lønpulje, serviceudgifter		92,2	201,2	313,6
Øvrig drift	2.310,9	2.320,9	2.347,0	2.367,4
Pris og lønpulje, øvrig drift		33,8	82,0	131,8
Driftsudgifter i alt	6.778,1	6.906,9	7.093,6	7.283,7
Renter	10,8	9,8	8,8	7,7
Resultat af ordinær drift	-226,2	-219,3	-216,2	-208,8
Skattefinansierede anlæg	219,6	126,3	127,5	141,2
Pris og lønpulje, anlæg		1,0	2,3	5,3
Skattefinansieret anlæg i alt	219,6	127,3	129,8	146,5
Resultat af ordinær drift og anlæg	-6,6	-92,0	-86,3	-62,3
Jordforsyning	-19,9	19,0	4,0	-4,7
Pris og lønpulje, jordforsyning		-0,2	-0,7	-1,4
Ældreboliger	5,6	5,9	6,1	6,4
Pris og lønpulje, ældreboliger		-1,0	-2,1	-3,3
Brugerfinansieret område	-12,5	-12,5	-12,5	-12,5
Pris og lønpulje, brugerfinansieret		-0,4	-1,1	-1,8
Årets resultat før finansposter	-33,4	-81,2	-92,6	-79,6
Optagne lån	-16,4	-16,3	-17,6	-18,8
Afdrag på lån	81,9	79,9	78,6	78,4
Finansforskydninger	-32,0	10,0	-16,8	7,0
Finansposter i alt	33,5	73,7	44,2	66,6
Kassebevægelse	0,0	-7,5	-48,4	-12,9

RÅDERUM - KORREKTIONER

Korrektioner i forbindelse med råderumsopgørelse (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Anlæg				
Ny daginstitution (fremrykket fra 2023 til 2021)		21,9		
Vej til Sydhavnen (fremrykket fra 2023/24 til 2020 til køb af Ørneborgvej 24)		15,7	16,7	
Ørneborgvej 24 (yderligere arealopkøb og nedrivning)	-7,3	-5,2		
Service				
Personale i regnskab og Udbud/indkøb finansieret af overførsler	-1,2	-1,2		
Nyvang (ny-ansættelser), finansieret af R20	-6,0	-1,5		
Specialundervisning	-2,2			
Bloktilskud - Korrektion vedr. HMN naturgas	-2,3			
I alt (drift, anlæg og bloktilskud)	-19,1	29,7	16,7	0,0
Driftsfinansierede investeringer				
Tandpleje	0,2	0,8	0,8	0,8
Driftsafdelingen	0,8	0,8	0,8	0,8
Kirkegårde	0,1	0,1	0,1	0,1
Lysanlæg på Randers Stadion	0,3	0,3	0,3	0,3
I alt	1,3	1,9	1,9	1,9
TOTAL	-17,8	31,6	18,6	1,9

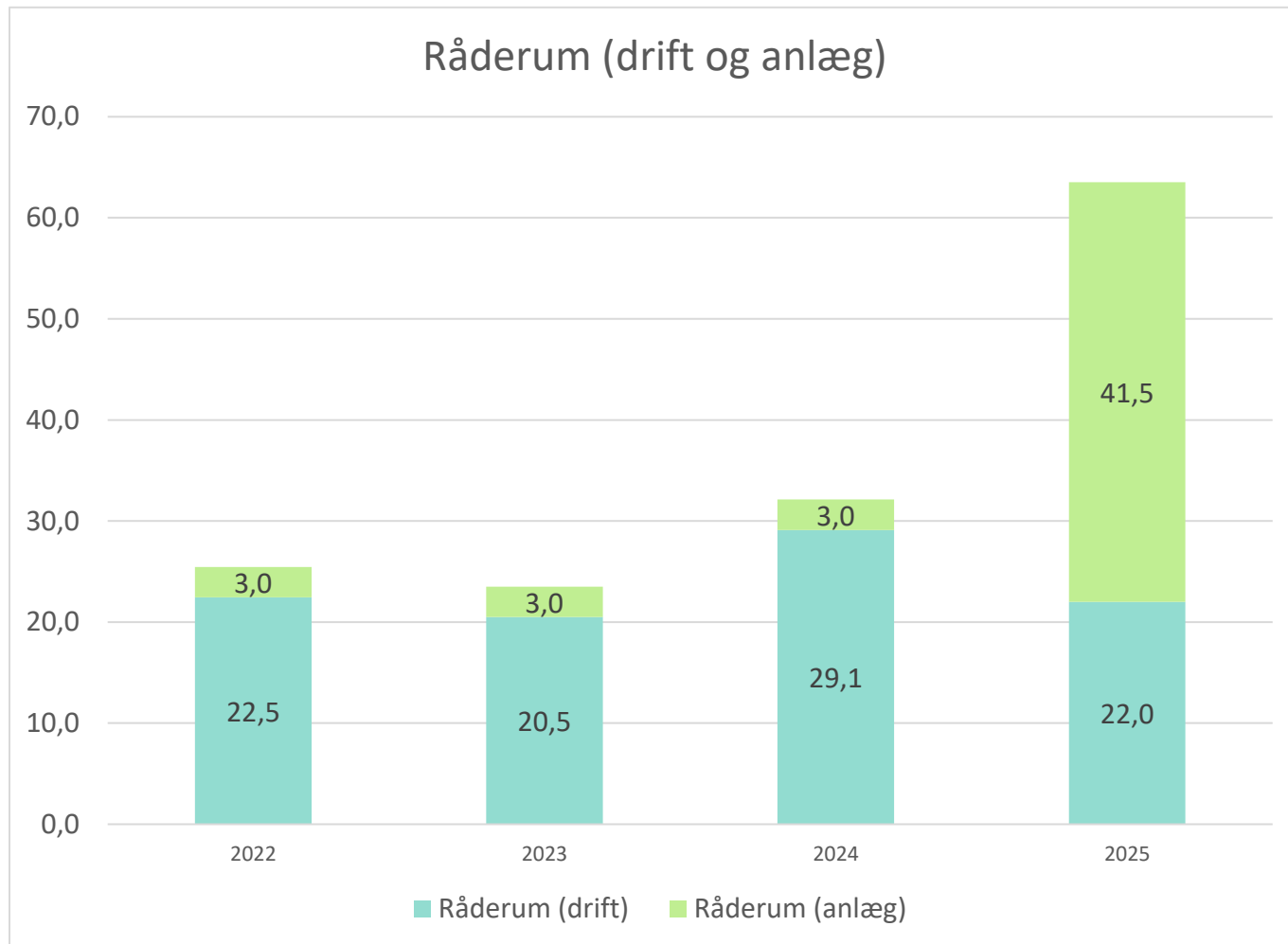
RÅDERUM BASISBUDGET – SAMLET RESULTAT

Råderum (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Resultat af ordinær drift og anlæg	-6,6	-92,0	-86,3	-62,3
Korrektioner vedr. buffere	-80,0	-40,0	-40,0	-40,0
Øvrige korrektioner (se tabel ovenfor)	-17,8	31,6	18,6	1,9
Resultat efter korrektioner	-104,3	-100,4	-107,7	-100,4
Lånedispensation				
Afdrag på lån	81,9	79,9	78,6	78,4
Råderum i alt	-22,5	-20,5	-29,1	-22,0

Varigt råderum

Råderum inkl. anlæg (mio. kr.)	2022	2023	2024	2025
Råderum jf. ovenfor	-22,5	-20,5	-29,1	-22,0
Puljer til infrastruktur m.m. (fra jordforsyningsbudgettet)	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Anlægspulje til prioritering i 2025				-38,5
Råderum i alt inkl. anlæg	-25,5	-23,5	-32,1	-63,5

RÅDERUM I BASISBUDGETTET - VISUELT

MINISTERIETS FORDELING AF LÅNEDISPENSATIONER

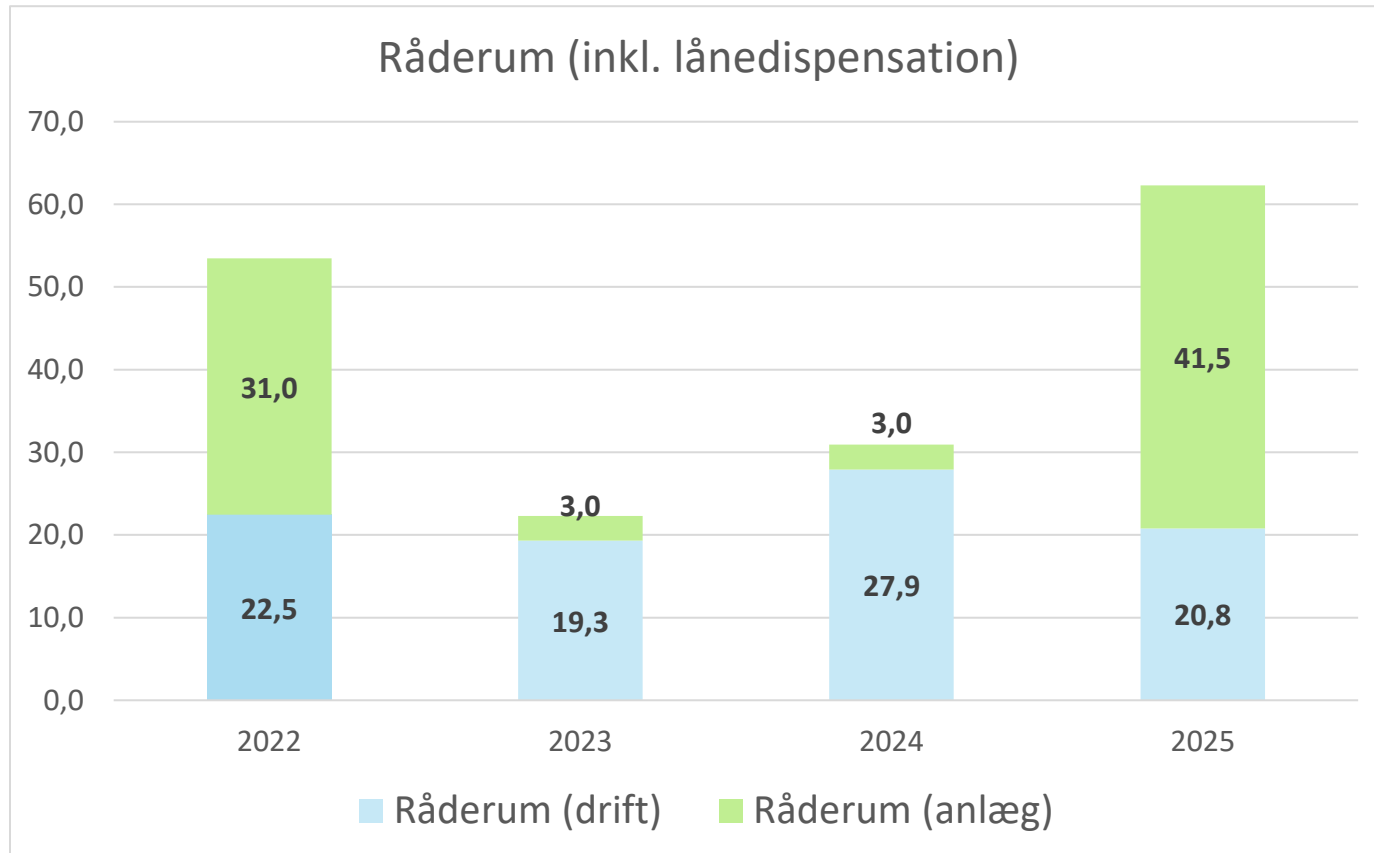
Meddelt lånedispensation for 2022 (mio. kr.)

Kommune	Meddelt
Rødovre	13
Vallensbæk	11
Odsherred	11
Langeland	6
Ærø	6
Holstebro	19
Lemvig	5
Randers	28
Morsø	13
Frederikshavn	19
Vesthimmerlands	12
Læsø	6
Jammerbugt	19
Hjørring	32
I alt	200
Antal kommuner	14

- Randers Kommune har modtaget **28 mio. kr.**
- Dette beløb (fratrasket renter/afdrag) forøger det mulige råderum til anlæg/ikke varige driftsudgifter.

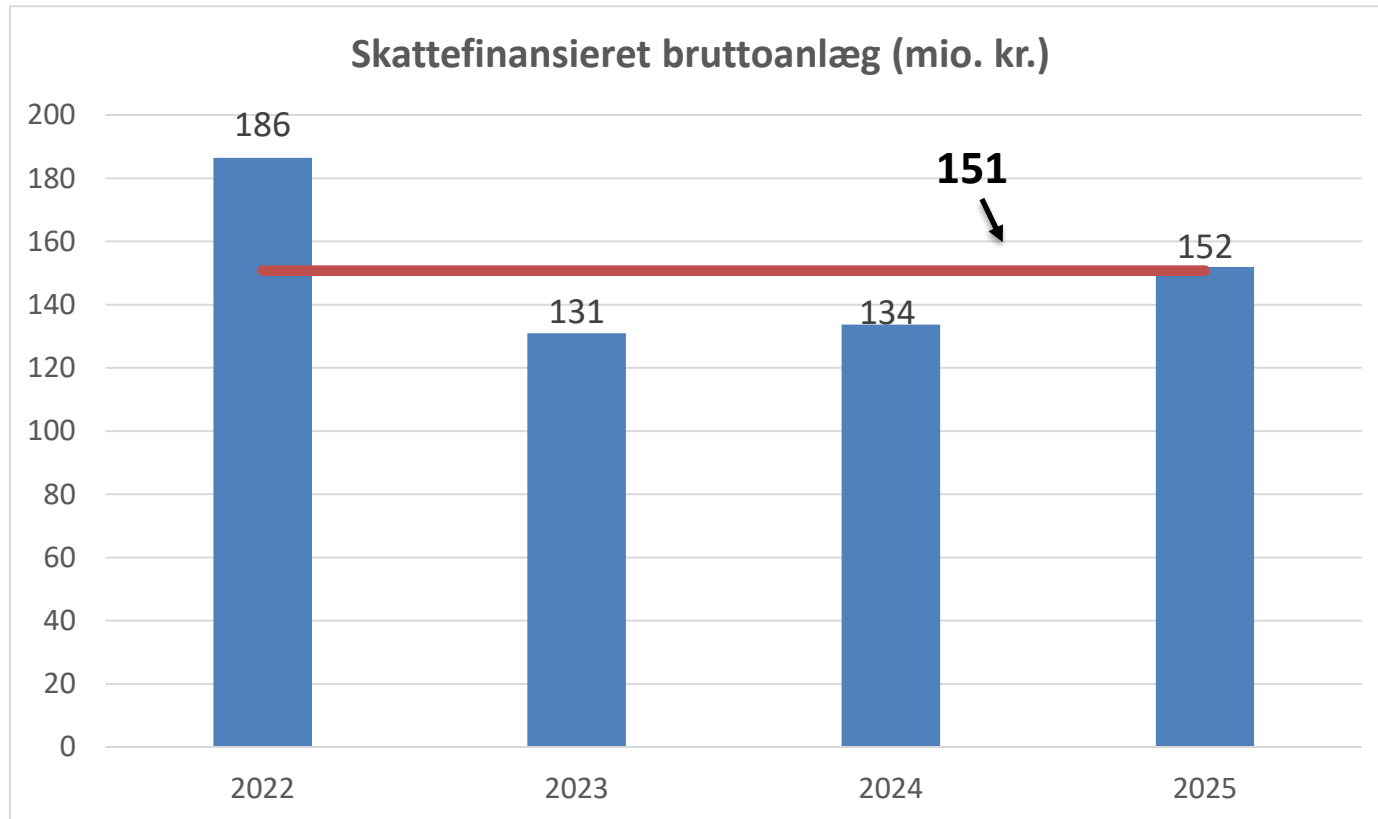

RÅDERUM VED FULD UDNYTTELSE AF LÅNEDISPENSATION

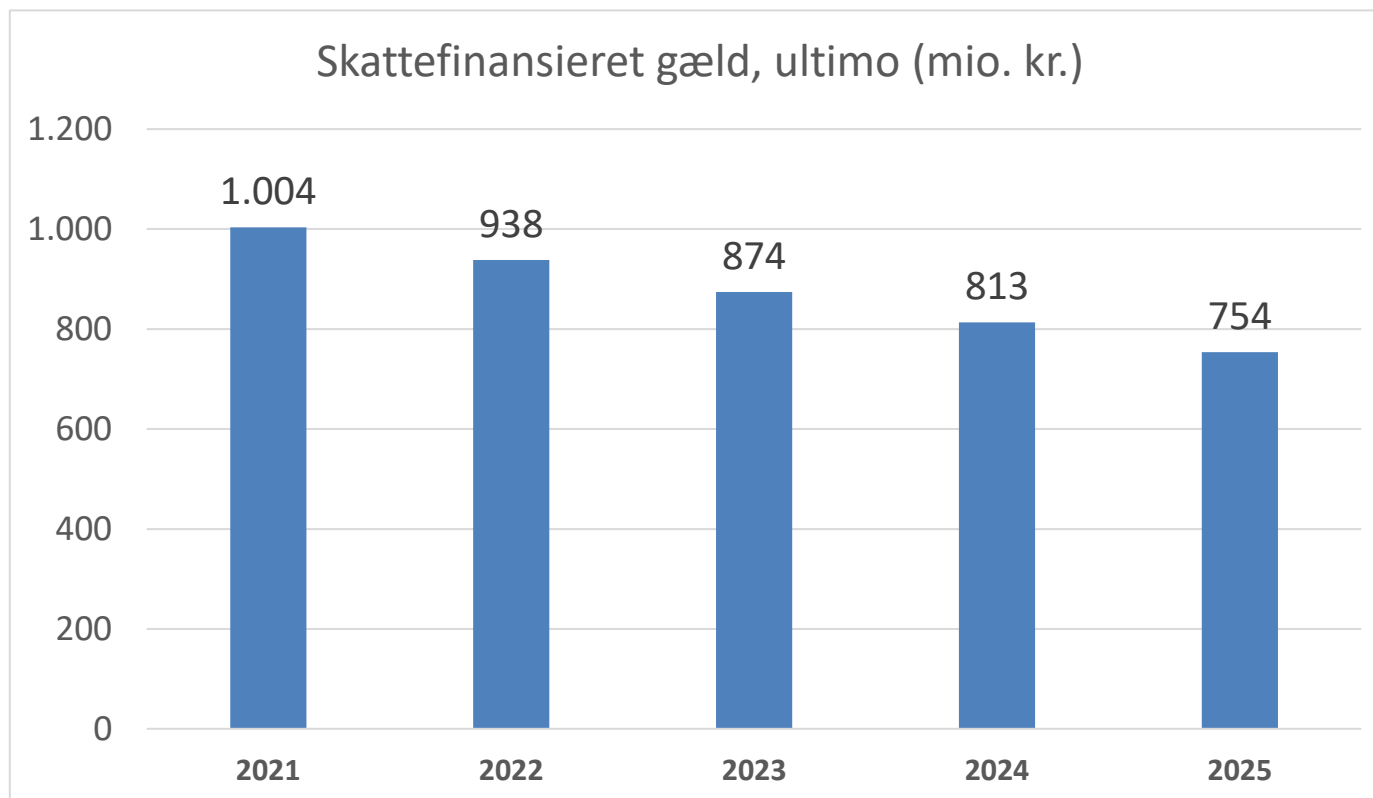
NB: Lånedispensationen er ikke tilknyttet særlige anlægsprojekter – og kan også bruges på ikke-varige driftsudgifter.

ØVRIGE STYRINGSMÅL - BRUTTOANLÆG

Måltallet på 150 mio. kr. i gennemsnit er opfyldt !!

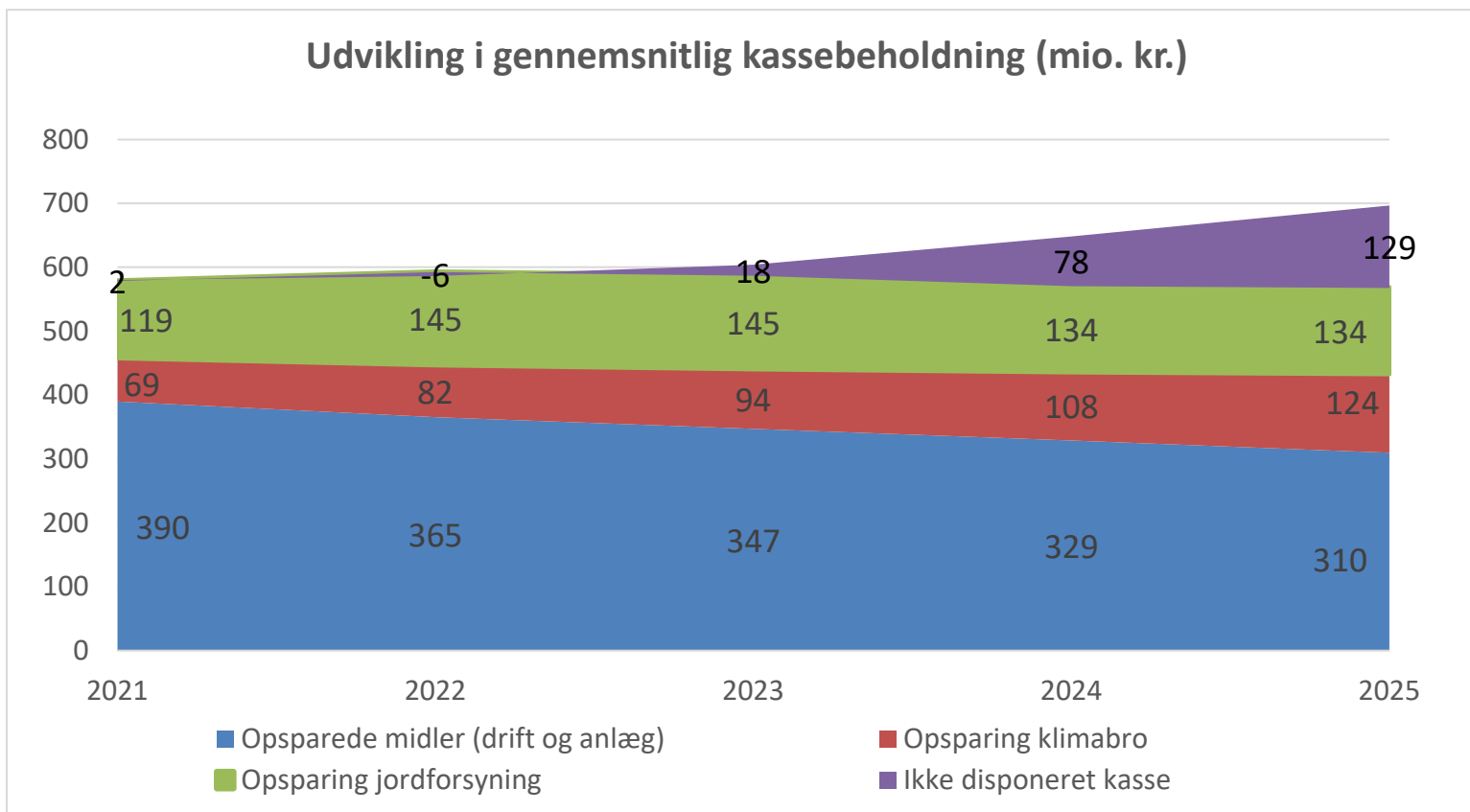
ØVRIGE STYRINGSMÅL - GÆLD

Målet om faldende gæld er opfyldt. Hvis den modtagne lånedispensation på 28 mio. kr. realiseres vil gældsafviklingen blive mindre end angivet ovenfor. Dog fortsat indenfor målsætningen.

ØVRIGE STYRINGSMÅL - KASSEBEHOLDNING

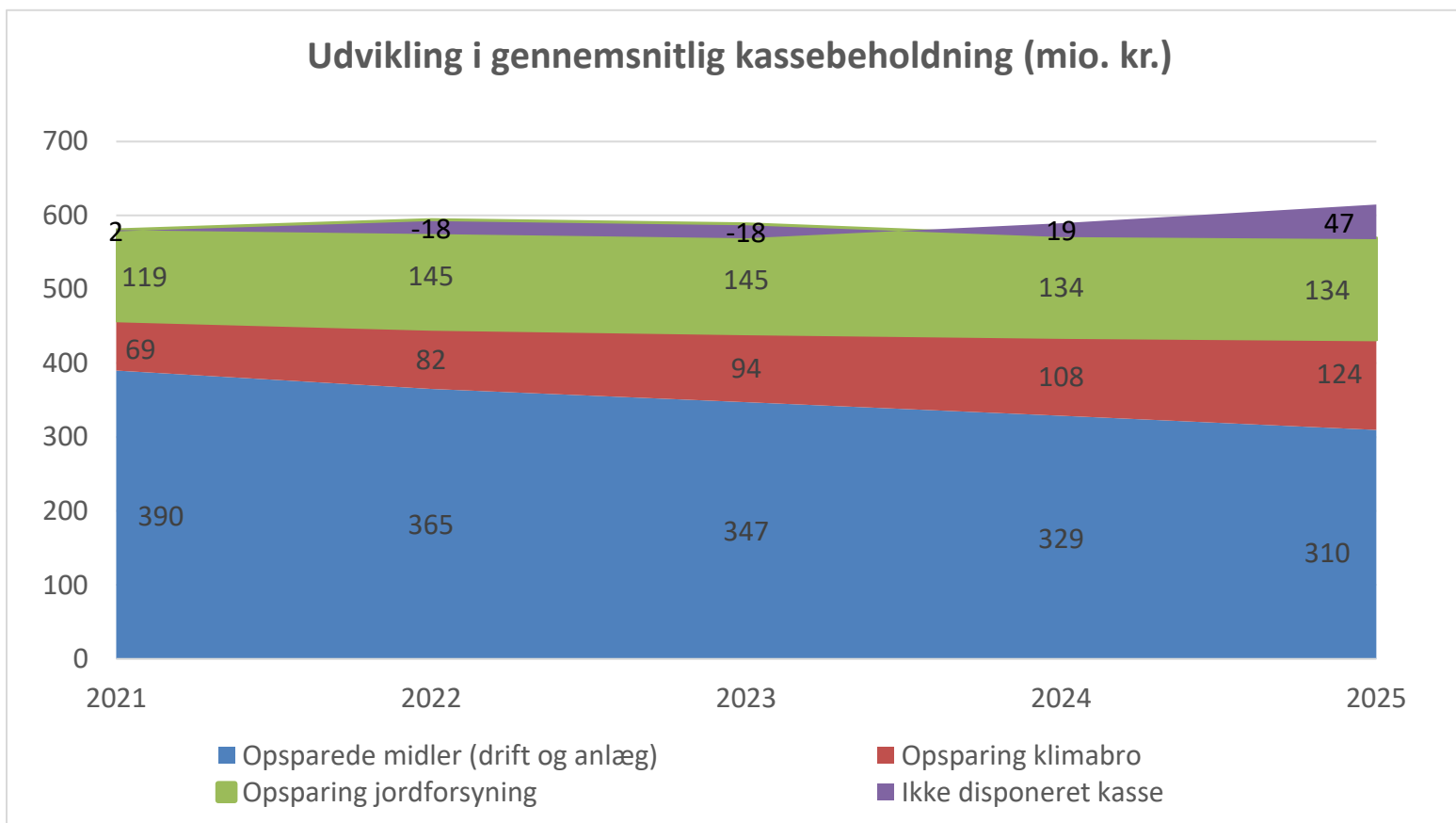
Før anvendelse af råderum:

Målsætning om ikke-disponeret kasse på 100 mio. kr. i 2025 er opfyldt.

ØVRIGE STYRINGSMÅL - KASSEBEHOLDNING

Efter anvendelse af råderum:

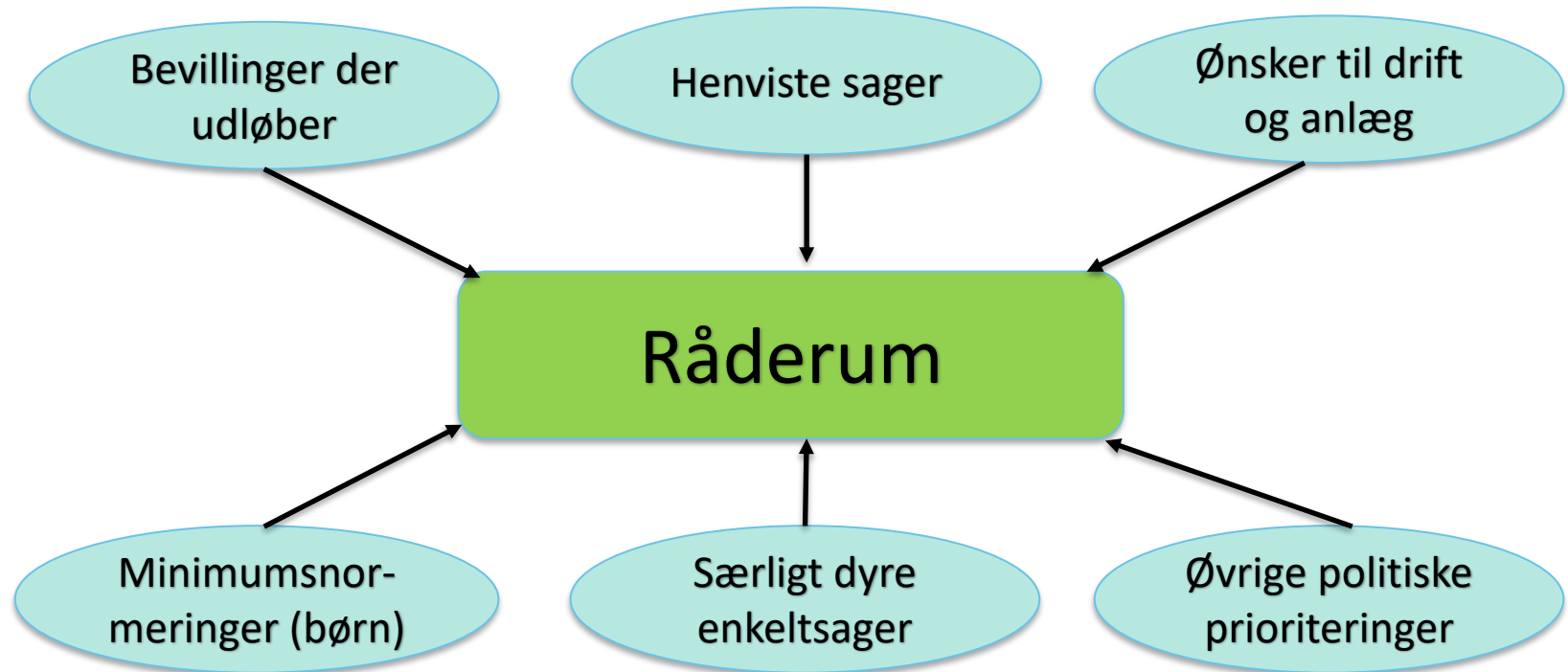
Målsætning om ikke-disponeret kasse på 100 mio. kr. i 2025 er IKKE opfyldt.

Afslutning v./ kommunaldirektøren

RANDERS

BUDGET 2022-25

BEHOV FOR PRIORITERINGER

Konklusion: Der er pres på råderummet ⇒ stort behov for **prioriteringer !!**

POLITISKE MULIGHEDER

Hvordan kan man politisk øge det økonomiske råderum? De overordnede muligheder er følgende:

- **Omprioritering** – som altid kan der politisk peges på konkrete aktiviteter/indsatser/projekter som vi ikke længere skal gennemføre. Midlerne herfra kan så i stedet bruges på noget andet.
- **0-prisfremskrivning** – kan besluttes videreført i 2024 og 2025. Giver i givet fald en forøgelse af råderummet med ca. 9 mio. kr. i 2024 og 18 mio. kr. i 2025
- **Forøgelse af effektiviseringskrav** – det nuværende krav på 20 mio. kr. i 2024 stigende til 40 mio. kr. i 2025 kan forøges.
- **Øge forudsætningen om compensation for demografi i kommende års økonomiaftaler** – det er en mulighed, men også en risiko, da der ikke er sikkerhed for niveauet i kommende år. En forudsætning om forøget compensation for demografi på eksempelvis yderligere 0,5 mia. giver en merindtægt på 8,4 mio. kr.

Uanset hvilke greb man politisk måtte overveje, så er den helt klare og meget tydelige anbefaling, at det skal holdes indenfor rammerne af kommunens primære økonomiske styringsmål. Vi skal IKKE tilbage til en kortsigtet styring efter likviditet.

HØRINGSSVAR

Hvem ?

Alle MED-udvalg/personalemøder m. MED-status kan afgive lokale bemærkninger til budgettet i form af et høringssvar. Alle borgere kan også afgive høringssvar.

Hvor ?

Høringssvaret skal som sidste år fremsendes via [Randers Kommunes høringsportal](#) – link kan også findes på forsiden af hjemmesiden.

Hvordan ?

Vejledning findes på hjemmesiden:

- Find høring om Budget 2022-2025
- Tryk "Afgiv høringssvar"
- Log på med NemID
- Indtast oplysninger og høringssvar

randers.dk > Demokrati > Indsigt og indflydelse > Høring

Høringer

Høringsportalen er overblikket over, hvad der er i høring i Randers Kommune, og du har under de enkelte høringer mulighed for at afgive høringssvar. Nedenstående liste af høringer kan være langsom - hav venligst tålmodighed.

 Aktive Frist overskredet

[Sådan kan du afgive høringssvar](#)

HØRINGSSVAR (FORTSAT)

Hvornår ?

- Høringsperiode: **Fra 3. september til 16. september**
- **OBS:** Portalen lukkes ned efter fristens udløb, så hørings svar modtaget derefter kommer ikke med.

Offentliggørelse

- Hørings svar med følsomme personoplysninger bliver **IKKE** offentliggjort på hjemmesiden.
- For øvrige hørings svar kan der gå op til to arbejdsdage, før disse er synlige på hjemmesiden.
- Alle hørings svar (inkl. hørings svar med personfølsomme oplysninger) vil fortsat blive sendt til byrådet pr. mail.

Spørgsmål til hørings svar

Kontakt budgetkontoret på tlf.: 20153886/89151108 eller mail til

budgetkontor@randers.dk

HØRINGSPORTALEN

randers.dk > Demokrati > Indsigt og indflydelse > Høringer > [Budget 2022-2025](#)

Budget 2022-2025

Høring af forslag til budget 2022-2025 for Randers Kommune

Den 2. september blev budgetforslaget for 2022-2025 præsenteret for Byrådet. Budgetforslaget kaldes også basisbudgettet og er direktionens forslag til et budget i balance for Randers Kommune.

Budgetforslaget sendes nu i offentlig høring frem til og med 16. september 2021.

Den 20. september behandler Byrådet budgetforslaget, som er 1. behandlingen. De politiske forhandlinger om dette forslag vil foregå d. 23.-25. september. Den 14. oktober vedtages budgettet endeligt til 2. behandlingen.

[Forslaget til budget 2022-2025 kan findes her](#)

Forstå budgetfasen

Afgiv høringssvar

Offentliggjort
03 aug. 2021

Frist
16 sept. 2021

Sted Høringer for hele kommunen
Type Budget
Emne Økonomi

Høringer

[Gå til høringsportalen](#)

[Budgetmaterialet kan findes her](#)

DET VIDERE FORLØB

Dato:	Aktivitet:
3. september	Orienteringsmøde for MED-systemet og de tre råd (Ældrerådet, Handicaprådet og Udsatterrådet) og efterfølgende møde i Hovedudvalget.
3. september - 16. september	Høringsperiode Alle kan afgive høringssvar via høringsportalen på hjemmesiden. I lighed med tidligere år vil høringssvar med personfølsomme oplysninger ikke blive offentliggjort på portalen. Alle høringssvar (inkl. høringssvar med personfølsomme oplysninger) vil blive sendt til byrådet pr. mail inden byrådets 1. behandling af budgettet (og vedlagt dagsordenspunktet).
6. september	Hovedudvalget – gennemgang af budgetmaterialet (tilbud)
7. september	Hovedudvalget (ordinært møde) – drøftelse af eventuelt høringssvar
13. september	Frist for spørgsmål fra de politiske partier/lister, hvis de ønskes besvaret inden budgetforhandlingerne.
14. september	Fællesmøde mellem Hovedudvalget og økonomiudvalget – dialogmøde inden økonomiudvalgets 1. behandling af budget 2022-25
14. september	Økonomiudvalget 1. behandling af budget 2022-25
20. september	Byrådet 1. behandling af budget 2022-25
23. september 24. september (25. september)	Politiske forhandlinger om budget 2022-25 Den indgåede budgetaftale offentliggøres på kommunens hjemmeside sammen med eventuelle mindretalsaftaler og udtalelser fra byrådets partier/lister. Hovedudvalget vil blive orienteret om indholdet af aftalen og medarbejdersiden kan vælge at afgive udtalelse
27. september	Hovedudvalget Orientering om den netop indgåede budgetaftale. Medarbejdersiden kan vælge at afgive udtalelse.
4. oktober (kl. 10.00)	Frist for fremsendelse af ændringsforslag
7. oktober	Økonomiudvalget 2. behandling af budget 2022-25
14. oktober	Byrådet 2. behandling af budget 2022-25.

Tak for i dag

RANDERS

BUDGET 2022-25